

Virksomhedsregnskab 2001

Indholdsfortegnelse

Virksomhedsprofil	3
1. Beretning	4
1.1 Resultatopfyldelse	4
1.2 Konkurrencefremme	5
1.3 Energi.....	7
1.4 Udbud og statsstøtte	9
1.5 Udviklingsvirksomhed.....	10
1.6 Økonomi.....	10
2. Resultatanalyse 2001.....	12
2.1 Indledning.....	12
2.2 Karteller.....	12
2.3 Pukkelsager.....	15
2.4 Fusionskontrol	17
2.5 Projekter og Konkurrenceredegørelsen.....	19
2.6 Udbud - Forhandlinger om nye udbudsdirektiver.....	22
2.7 Udbud - EU-pilotprojekt.....	23
2.8 Regulering af ny energilovgivning og udmelding af effektivitetskrav	24
3. Påtegning.....	26
Bilag 1 Driftsregnskab, bevillingsafregning mv.....	27
Bilag 2 Målopfyldelse resultatkontrakt 2001.....	32
Bilag 3 Antal afsluttede sager 1998 – 2002	36
Bilag 4 Personaleoplysninger.....	37
Bilag 5 Produktivitet og sagsbehandlingstider	39
Bilag 6 Miljødatablad.....	42
Bilag 7 Konkurrencerådets og Energitilsynets medlemmer 2001	44

Virksomhedsprofil

Det overordnede strategiske mål for Konkurrencestyrelsen er, som led i erhvervspolitikken, at bidrage til en stærk samfundsøkonomi gennem en indsats til gavn for erhvervsliv og forbrugere.

Konkurrencepolitikken er en vigtig og central del af erhvervsreguleringen, hvor regeringen med sin vækststrategi har sat fokus på velfungerende markeder for varer, tjenesteydelser og kapital.

Erhvervsreguleringen er en vigtig del af rammevilkårene for offentlig-privat samspil, og den koordineres internationalt med henblik på at sikre alle virksomheder gode internationale konkurrencevilkår. En stærk indenlandsk konkurrence har en positiv indvirkning på virksomhederne, der rustes til at møde konkurrencen på eksportmarkederne.

Konkurrencelovgivningen bygger på samme forbudsprincip som i de fleste andre lande og i EU. Styrelsen stræber efter at administrere byen, så konkurrencen i dansk erhvervsliv bliver mindst lige så stærk som i andre mindre, europæiske lande.

På denne baggrund er der formuleret et idégrundlag for styrelsen og en vision for styrelsens virksomhed.

Styrelsen har omlagt organisationen for at blive mere fleksibel og udviklingsorienteret. Med den projekt- og netværksorienterede organisation er der sket et brud med den hidtidige, traditionelle kontorstruktur. Det har øget produktiviteten, udviklingsevnen, det faglige niveau og medarbejdertilfredsheden.

Konkurrencestyrelsen er en styrelse i Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Styrelsen fungerer som sekretariat for Konkurrencerådet og stiller sammen med Energistyrelsen sekretariatsbistand til rådighed for Energitilsynet. Konkurrencestyrelsen rådgiver og vejleder virksomheder og myndigheder om udbud og statsstøtte, og styrelsen varetager ministerbetjening på sit område.

Konkurrencestyrelsens væsentligste lovgrundlag:
Konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 687 af 12. juli 2000

Konkurrencebestemmelser i forskellige andre ministers love

Elforsyningsloven, lovbekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001

Varmeforsyningsloven, lov nr. 382 af 13. juni 1990, senest ændret ved lov nr. 451. af 31. maj 2000

Naturgasforsyningsloven, lov nr. 449 af 31. maj 2000

Klagenævnsløven, lov om Klagenævnet for Udbud, nr. 415 af 31. maj 2000.

Tilbudsloven, lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren - Lov nr. 450 af 7. juni 2001

EU-direktiver om udbud af tjenesteydelser, vareindkøb, bygge- og anlæg, forsyningsvirksomhed m.m.

EU-Traktaten og forordninger - bestemmelser om konkurrence og statsstøtte

Konkurrencestyrelsens Mission:

Konkurrence fremmer velstand og fornyelse til gavn for forbrugere og erhvervsliv

Idégrundlag for Konkurrencestyrelsen:

Konkurrence hindrer misbrug af magt

Konkurrencestyrelsens visioner		
Politikudvikling	Kunder/Interessenter	Organisation
? Konkurrencen i Danmark er mindst lige så skarp som i de øvrige OECD-lande.	? Konkurrencestyrelsen er kompetent, effektiv, serviceorienteret og udfarende.	? Konkurrencestyrelsen er en god arbejdsplads, der fremmer styrelsens mål og lever op til samfundets krav og forventninger, og hvor alle udvikler sig.
? Antallet af brancher med konkurrenceproblemer er halveret i år 2010.	? Over 70 pct. af kunderne/interessenterne i år 2004 opfatter styrelsens medarbejdere som såvel juridiske som økonomiske kompetente og er tilfredse med serviceniveauet.	? Styrelsen fastholder og tiltrækker dygtige medarbejdere og er præget af høj effektivitet og arbejdsglæde.
? Det gennemsnitlige danske prisniveau nærmer sig det udenlandske gennemsnit.		
? En større del af de offentlige opgaver udsættes for konkurrence.		

1. Beretning

1.1 Resultatopfyldelse

Styrelsen indgik med Erhvervsministeriets departement en resultatkontrakt for 2001 indeholdende 21 mål, hvoraf 11 var primære styringsmål. 4 mål udgik dog på grund af ændrede forudsætninger. 12 af målene blev fuldt opfyldt, 2 mål blev delvist opfyldt, og 3 mål blev ikke opfyldt. Styrelsens opfyldelse af målene i kontrakten er vist i oversigten. En mere detaljeret oversigt over målene og deres opfyldelse findes i Bilag 2.

Målene for ministerbetjeningen i 2001 (mål 1) blev opfyldt. Alle ministerbetjeningssagerne blev besvaret inden for de fastsatte tidsfrister (målet var 95 pct.), og 98 pct. af besvarelsenerne havde en sådan kvalitet, at de var umiddelbart anvendelige (målet var 90 pct.).

Et af de ikke-opfyldte mål (mål 20) vedrører medarbejdernes vurdering af lederne. Her var tale om en tilbagegang fra et relativt højt tilfredshedsniveau. En medvirkende årsag kan være, at styrelsen i løbet af 2000 og 2001 havde en meget stor tilgang af medarbejdere. Styrelsen har i 2002 igangsat et udviklingsprogram for ledergruppen m.h.p. på en forbedring.

Sagsbehandlingstiden har på de fleste områder været tilfredsstillende med opfyldelse af målene (se mål 12 og 13). På to områder, den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for konkurrence-styrelsessager og for udbudssager, har målet ikke kunne holdes. På konkurrenceområdet er der tale om, at en række sager er blevet udskudt, idet styrelsen har prioriteret en afvikling af de sidste pukkelsager fra 1998 (se afsnit 2.3). På udbudsområdet er der tale om mindre overskridelser.

På trods af en stor indsats er det ikke lykkedes styrelsen at nå målet om, at styrelsen kun får omstødt 2,5 pct. af rådssager og større styrelsessager. Styrelsen har som følge heraf i 2001 yderligere forbedret kvalitetssikringen af de store sager. På den anden side er det ikke realistisk eller ønskeligt, at styrelsen slet ikke taber ankesager. I en række sager er der behov for at afklare retstilstanden. Med revisionen af konkurrenceloven i 2000 må dette behov antages fortsat at være til stede. Målet for omstødsprocenten er derfor i 2002 sat op til 4 pct.

Udviklingen i styrelsens produktivitet er meget tilfredsstillende med en stigning på ca. 10 pct. i 2000. Udviklingen i ydelsesomkostninger er tilsvarende faldet, men er meget svingende for de forskellige sagstyper (mål 17). Styrelsen arbejder videre med udbygning af målesystemet, så det bliver muligt at gennemføre en styring af enhedsomkostningerne for de forskellige sagsgrupper.

Langt de fleste af de vigtige produktivitets-, kvalitets- og faglige udviklingsmål blev nået, og styrelsen er på alle områder inde i en god udvikling. Resultatopfyldelsen må på denne baggrund anses for tilfredsstillende.

Oversigt over	Opfyldt	Delvist opfyldt	Ikke opfyldt
Primære mål	8		1
- Styrelsens resultater	2		1
- Strategi og udvikling	4		
- Videnstyring	2		
Øvrige mål	4	2	2
- Styrelsens resultater	1	2	1
- Strategi og udvikling	3		1
I alt resultatkontrakt 2001	12	2	3
I alt resultatkontrakt 2001 i pct.	70 pct.	12 pct.	18 pct.
I alt resultatkontrakt 2000 i pct.	84 pct.	7 pct.	9 pct.

Note: 4 mål (Resultatkontrakt mål nr.: 3, 9, 14 og 15)

bortfaldt på grund af ændrede forudsætninger - se Bilag 2.

1.2 Konkurrencefremme

I 2001 nåede Konkurrencestyrelsen nogle vigtige resultater. Styrelsen færdiggjorde de såkaldte pukkelsager. Puklen bestod af de 1070 aftaler, som virksomhederne anmeldte i 1998 efter overgangen fra kontrol- til forbudsprincippet. (Se afsnit 2.3).

Et andet resultat var de første konkurrencebøder (se afsnit 2.3). I elkartelkomplekset nåede de første bødesager frem til domstolene, som tiltrådte bødekravene. Herefter har andre selskaber accepteret bødeforlæg, så sagerne ikke skal for retten. Kort ind i 2002 blev der endvidere givet bøder i sager om bindende videresalgspriser.

Et tredje resultat var indgåelsen af en aftale med Norge og Island om udveksling af oplysninger. Aftalen styrker mulighederne for at bekæmpe karteller og andre ulovlige aftaler.

Et vigtigt led i den nye regerings økonomiske politik er at fremme væksten. Det skal ske ved at fjerne hindringer og forbedre incitamenter på økonomiens udbudsside for opsparinger, uddannelse og tilgang af arbejdskraft. Konkurrencepolitikken kan her spille en vigtig rolle. Erfaringerne viser, at god konkurrence hænger tæt sammen med, at virksomheder vinder markedsandele fra hinanden. Og mobilitet mellem virksomheder og mellem erhverv står for en stor del af produktivitetstigningerne i samfundet. En skærpet konkurrence, der fjerner merpriserne på danske forbrugsvarer, vil derfor også øge produktiviteten og dermed væksten og velstanden.

Internationalt samarbejde

Danmark indgik 1. april 2001 en aftale med Norge og Island om udveksling af fortrolige oplysninger i konkurrencesager. Aftalen har med succes været anvendt i et tilfælde, hvor oplysninger fra Norge ledte til en kontrolundersøgelse i radio- og tv-branchen. Undersøgelsen ledte til bødekraft mod flere af de involverede selskaber.

Igen i 2001 fortsatte forhandlingerne i EU om en revision af den forordning fra 1962, der indeholder reglerne for behandlingen af konkurrencesager i EU, herunder arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene. Styrelsen arbejder for, at der skabes et kompromis om Kommissionens pakke. En administrativ reform er nemlig nødvendig for at sikre, at Kommissionen har kræfter til at håndtere de store sager, herunder internationale karteller.

Styrelsen vil skulle yde en væsentlig arbejdsindsats for at medvirke til en løsning under det danske EU-formandsskab i 2. halvår 2002.

Konkurrencesagerne i 2001

2001 var et travlt år. Konkurrencerådet, som afgør de største og de principielle sager, traf i 2001 i alt 22 afgørelser. I de fleste sager, hvor der er konkurrenceproblemer, udsteder Konkurrencerådet påbud om at ændre aftalerne eller virksomhedens adfærd. Styrelsen traf 233 større afgørelser, som blev offentliggjort. Herudover afsluttede styrelsen i løbet af året omkring 1550 mindre sager, herunder sager om aktindsigt, borgerspørgsmål mv. I Konkurrenceredegørelse 2002 er beskrevet alle rådsafgørelser og de væsentligste styrelsesafgørelser truffet i 2001. Rådets afgørelser findes på styrelsens hjemmeside (www.ks.dk), hvor de offentliggøres kl. 14.00 den dag, hvor rådet har truffet afgørelse.

Konkurrencerådets afgørelser kan indbringes for Konkurrenceankenævnet. I 2001 blev afgjort 23 klagesager, hvoraf 11 sager blev ændret, ophævet eller hjemvist, 8 sager blev stadfæstet, ingen blev afvist, og 4 sager blev trukket tilbage af klager.

Ud over de nye sager, færdiggjorde styrelsen behandlingen af puklen af anmeldelser fra 1998. Efter ikrafttrædelsen af konkurrenceloven 1. januar 1998 modtog Konkurrencestyrelsen 1070 anmeldelser af aftaler. Det blev sat som mål, at disse sager skulle være afviklet inden udgangen af 2001. Styrelsen nåede dette mål (se afsnit 2.3). I 2001 behandlede styrelsen de sidste 275 anmeldelser. Resultatmål nr. 16 i styrelsens resultatkontrakt blev således opfyldt. Gennemgangen af aftalerne har betydet, at der i mange brancher er grebet ind over for konkurrencebegrænsende forhold. (Se afsnit 2.3)

Et nyt område for styrelsen har været fusionskontrollen (se afsnit 2.4), som startede 1. oktober 2000. Med den relativt høje tærskelværdi – en omsætning på 3,8 mia. kr. - forventede styrelsen kun ca. 10 sager om året. I praksis har tallet indtil nu været ca. 15 om året. Dagen efter fusionskontrollens ikrafttræden fusionerede Danske Bank med Real Danmark, hvilket er den hidtil største fusionssag. Den næststørste var DONG's overtagelse af Naturgas Sjælland.

En særlig landvinding i 2001 var de første domme i konkurrencesager. Det var i el-kartellet, hvor Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk Kriminalitet, i daglig tale kaldet Bagmandspolitiet, i samarbejde med styrelsen havde udvalgt 4 prøvesager med virksomheder af forskellig størrelse. De 4 domme resulterede i bøder mellem knap 90.000 kr. og godt 1,2 mio.kr., hvilket er små beløb i sammenligning med de summer, som elkartellet har kostet kunderne og samfundet. (Se afsnit 2.2)

Konkurrenceregulering

Styrelsen har i 2001 og ind i 2002 arbejdet med et forslag til stramning af Konkurrenceloven, der hæver niveauet for bøder til samme niveau som i en række andre EU-lande. Samtidig øges Konkurrencestyrelsens mulighed for at anbefale rabat til virksomheder, der har samarbejdet med styrelsen om opklaringen.

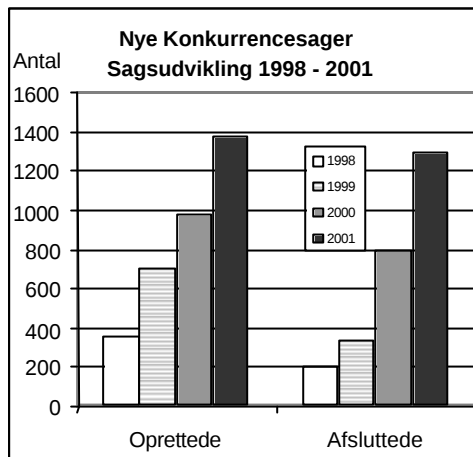
På det offentlige område medfører forslaget, at statslige konkurrencebegrænsninger, som Konkurrencerådet sætter spørgsmålstegn ved, skal kunne begrundes af ressortministeren og økonomi- og erhvervsministeren i fælleskab.

Oktober 2001 trådte den nye tilbudslov i kraft. Den erstattede den gamle licitationslov, som siden 1967 havde styret konkurrenceforholdene i byggeriet. Tilbudsloven, er obligatorisk for offentlige bygherrer, men kan følges af private, når dette er hensigtsmæssigt, og tilbudsloven lægger op til, at konkurrencen i højere grad skal gå på kvalitet og ikke blot på pris.

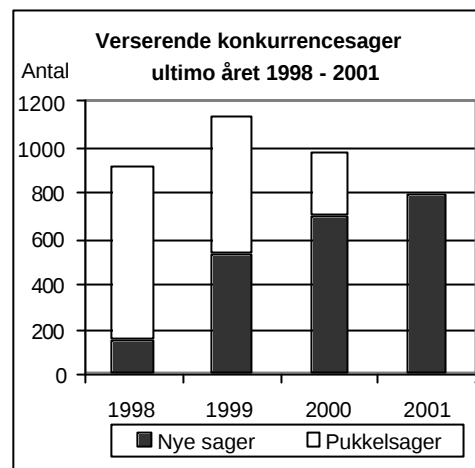
Samtidig er loven tilpasset de nye udbudsdirektiver, der er på vej i EU. Disse giver mulighed for hurtigere udbud via internettet, og at det bliver muligt at tage visse miljøhensyn og sociale hensyn, når man køber ind.

Sagsudviklingen

Selv om styrelsen anvendte mange ressourcer på at afvikle de sidste ”pukkelsager”¹ fra 1998, har det i 2001 præget arbejdet, at pukkelsagerne gradvis spiller en mindre rolle. Til gengæld fylder klagesager, fusioner, ankesager, nye anmeldelser og sager,

Note: Nye sager, ekskl. pukkelsager

som styrelsen tager op af egen drift, mere. Udviklingen i antallet af disse sager fremgår af ovenstående diagram over nye konkurrencesager. Ved siden af vises et diagram over antallet af verserende sager ultimo året for årene 1998 - 2001 opdelt i nye sager og pukkelsager. Af diagrammet fremgår, at antallet af disse sager gradvist udfylder rummet efter de afviklede ”pukkelsager”. Antallet af verserende sager ved udgangen af 2001 var, som det fremgår, nået op på et niveau, der svarer til den afviklede sagspukkel. 370 af de verserende sager ultimo 2000 er imidlertid straffesager, der er overgivet til anklagemyndigheden, og hvor styrelsens sagsbehandling i 2002 vil være af mindre omfang.

De forholdsvis mange ressourcer, der er anvendt på afviklingen af sagspuklen, har bevirket, at behandlingen af en række sager er blevet udskudt. Hertil kommer, at styrelsen med Konkurrencelovsændringen i 2000 fik en række nye sagsområder uden at få tilført ressourcer. Ved udgangen af 2001 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for uafsluttede sager i en række sagsgrupper 8 – 9 måneder, og der må således forventes en stigning i sagsbehandlingstiderne i 2002. Se herom nærmere i Bilag 5.

1.3 Energi

På energiområdet sekretariatsbetjener styrelsen Energitilsynet.

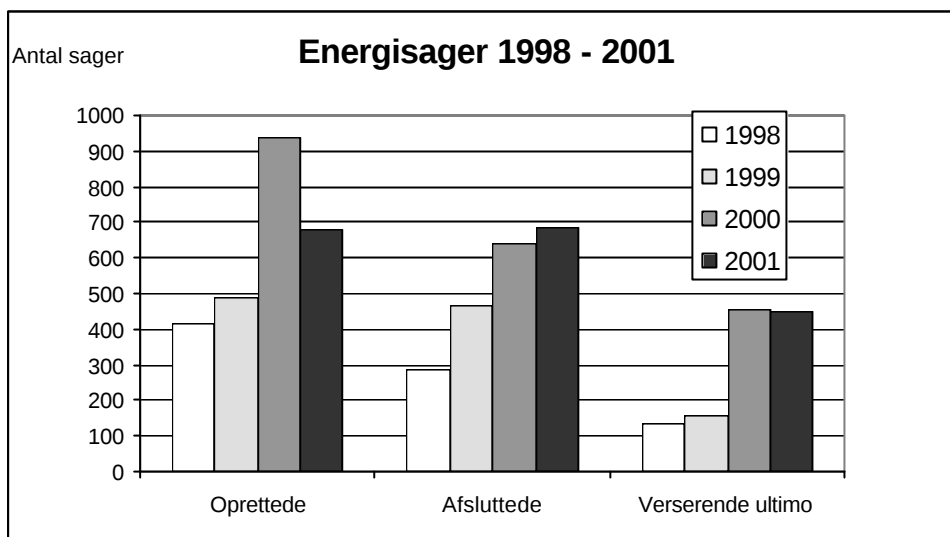
Arbejdet på energiområdet har i 2001 fortsat været præget af implementeringen af den nye ellov – herunder specielt den fortsatte udbygning/ændring af reglerne for beregning af indtægtsrammer og benchmarking af netselskaberne. På nuværende tidspunkt mangler fortsat dele af regelgrundlaget på såvel el- som på gas- og varmeområdet. Når udviklingsarbejdet er tilendebragt, og reguleringsgrundlag og bekendtgørelser på varme- og gasområdet vedrørende åbningsbalancer, indtægtsrammer og benchmarking er på plads, må det forventes, at Energitilsynet vil få forelagt en større mængde sager på disse områder.

¹ Anmeldelse af aftaler i 1998 efter overgangsreglerne i konkurrencelovens § 27, stk. 4.

Sagsudvikling

Energitilsynet behandler sager af principiel karakter eller væsentlig samfundsmæssig eller økonomisk interesse inden for energilovgivningen.

Energitilsynet har i 2001 fået 680 nye sager og afsluttet 683 sager². Af de afsluttede

sager har 27 været forelagt tilsynet i møderne, medens resten er afgjort af styrelsen. Heraf har styrelsen efterfølgende orienteret tilsynet om afgørelserne i de 22 største sager.

Afgørelser truffet af Energitilsynet offentliggøres på tilsynets hjemmeside, www.energitilsynet.dk.

Energitilsynets afgørelser kan indbringes for Energiklagenævnet. I 2001 blev afgjort 43 klagesager, hvoraf 8 sager blev ændret, ophævet eller hjemvist, 25 sager blev stadfæstet, 8 afvist og 2 sager blev trukket tilbage af klager eller bortfaldt.

Det stærkt stigende antal sager i 2000 og 2001 afspejler, at mange af bekendtgørelserne på Energitilsynets områder - el, gas og varme - efterhånden er kommet på plads i henhold til det gældende lovgrundlag.

El-området

Energitilsynet har i det forløbne år taget stilling til flere spørgsmål om systemansvar, transmission, netdrift og forsyningspligt. Alle afgørelserne er tilgængelige i deres helhed på tilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk. Blandt de vigtige sager kan nævnes:

- ? De systemansvarlige virksomheder Eltra og Elkraft System's aftaler med hhv. Elsam og Energi E2 om køb af mindste produktivitetsskapacitet
- ? Fastlæggelse af el-selskabernes fri egenkapital
- ? Forbrugerklager over krav fra NESAs om depositum ved overskridelse af betalingsfrister.

Naturgasområdet

I maj 2000 blev naturgasreformen vedtaget, og den lægger op til en gradvis liberalisering af det danske naturgasmarked. Der blev indledt med en markedsåbning på 30

² Kun medregnet egentlige afgørelsessager. Energitilsynets beretning anvender et bredere sagsbegreb og angiver derfor et højere sagsantal.

pct. af det samlede forbrug i Danmark for år 2000. Åbningen bliver øget til 38 pct. i 2003 og 43 pct. i 2008. Dette svarer til EU-direktivets minimumsregler.

Loven blev ændret med lov nr. 481 af 7. juni 2001 om naturgasforsyning. Den nye lov om naturgasforsyning betyder, at markedsåbningen kan foregå hurtigere. Derved er dansk lov klar til Europa-Kommissionens ændring af direktivet om naturgasforsyning.

Danmark er i dag selvforsynende med naturgas. Der er ingen import og en stigende eksport. Tilsynet har især afgjort en række sager vedrørende den største virksomhed på området, DONG.

Olie og benzin

Konkurrencestyrelsen har i 2001 undersøgt om de danske olieselskaber har haft samme form for ulovligt samarbejde som i Sverige. Der har Konkurrenceverket anlagt en bødesag mod selskaberne med anklage om, at selskaberne har koordineret listepreiser og rabatter dækkende hele Sverige.

Mistanken om, at dette skulle være sket i Danmark, har ikke kunnet bekræftes.

Der er en række indikationer af, at konkurrencen i oliebranchen er slappere end i andre brancher, og det er underbygget, at der har fundet et relativt omfattende pris-samarbejde sted. Stort set alle forhold vedrører imidlertid perioden frem til 1. januar 1998, hvor konkurrenceloven blev skærpet, og forbudsprincippet blev indført. Det samarbejde, der fandt sted i denne periode, er ikke strafbart, selv om samarbejdet har været kritisabelt og formentlig har påført forbrugerne og samfundet tab.

For perioden efter 1. januar 1998 er der ikke beviser for samarbejde, der vil kunne begrunde en straffesag ved domstolene.

1.4 Udbud og statsstøtte

Udbud

Styrelsen modtager klager fra virksomheder og organisationer over offentlige udbud. Udbudsreglerne i EU betyder, at offentlige myndigheder skal udbyde indkøb i EU-licitation.

Styrelsen behandlede 22 klager over udbud i 2001. Hvis der er tilstrækkelig grund til mistanke, tager styrelsen kontakt til den pågældende ordregiver og forsøger ved forhandling at få udbuddet lovliggjort. Hvis det ikke lykkes, kan styrelsen indbringe sagen for Klagenævnet for Udbud. Styrelsen indbragte ikke klager for nævnet i 2001.

Kommissionen fremlagde i 2000 forslag til nye udbudsdirektiver, og styrelsen har i 2001 anvendt en del kræfter på arbejdet med direktiverne (se afsnit 2.6).

På Konkurrencestyrelsens initiativ blev der i 1998 iværksat et pilotprojekt med det formål at vise, hvordan EU's udbudsregler kan håndhæves mere ensartet og med større effektivitet end hidtil. Dette projekt er omtalt nedenfor i afsnit 2.7.

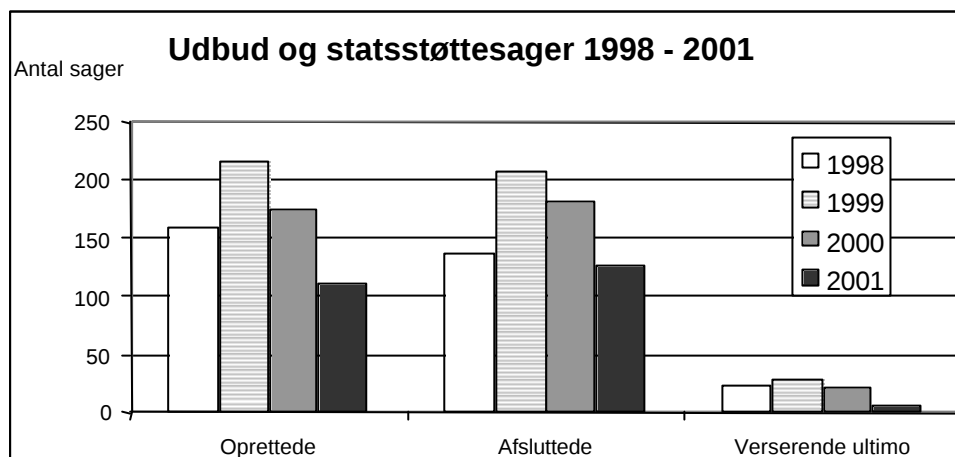
Statsstøtte

Styrelsen yder rådgivning til myndigheder om, hvorvidt statsstøtte er i overensstemmelse med EU's regler. Styrelsen udtaler sig vejledende, men kan ikke træffe afgørelser. Det er Kommissionen og EF-Domstolen, der afgør, om en ordning er statsstøtte, og om den kan godkendes.

I Konkurrencestyrelsens regi er iværksat et pilotprojekt, der skal undersøge behov og muligheder for at yde bistand til danske virksomheder, der føler sig generet af statsstøtte til konkurrerende virksomheder. Styrelsen har siden starten af projektet i 1998 ydet tilfredsstillende konkret bistand til 55 virksomheder, heraf 8 i 2001. Pilotprojektet skal også kortlægge statsstøttepraksis i en række udvalgte EU- og EØS-lande, og hvad det betyder for danske virksomheder. Projektet slutter i 2002, hvor det vil blive afrapporteret i forbindelse med formandsskabet.

Sagsudvikling

Som det ses af diagrammet nedenfor, er stigningen i antallet af udbuds- og statsstøttesager i 1999 efterfulgt af et fald i 2000 og 2001.

Faldet i antal sager må ses på baggrund af styrelsens vejledningsindsats, hvor myndigheder og firmaer telefonisk indhenter vejledning i forbindelse med udbudsforretninger. Vejledningen medvirker til at mindske antallet af efterfølgende sager. Styrelsen ydede således vejledning i forbindelse med ca. 3000 telefoniske henvendelser i 2001.

1.5 Udviklingsvirksomhed

Styrelsen har fortsat den udviklingsorienterede linie i 2001, hvor der blev afsluttet 9 udviklingsprojekter og udarbejdet en konkurrenceredegørelse. Udviklingsvirksomheden er nærmere omtalt i afsnit 2.5 Projekter og konkurrenceredegørelse.

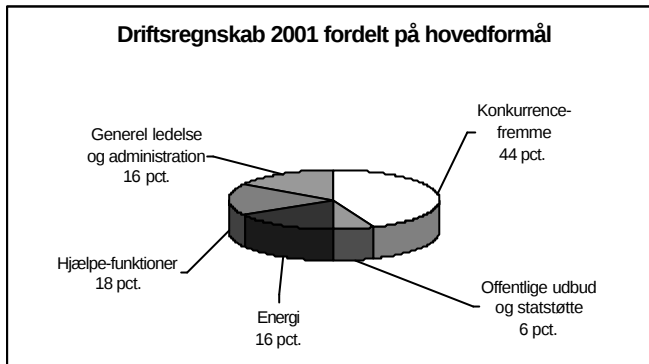
1.6 Økonomi

Konkurrencestyrelsens faglige hovedformål i 2001 var:

- ? Konkurrencefremme
- ? Offentlige udbud og statsstøtte
- ? Energitilsynet

Herudover var der i finansloven angivet hovedformålene generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner. De økonomiske resultater fordelt på hovedformål, driftsregnskab, bevillingsafregning mv. findes i Bilag 1.

I 2001 var styrelsens budget på i alt 86,4 mio. kr. Årets resultat er et overskud på 14,7 mio. kr., der overføres til næste år. På denne baggrund må det økonomiske resultat for 2001 anses for tilfredsstillende. I Bilag 1 er det mere detaljerede regnskab vist, og der er redegjort for, hvad de opsparede midler skal anvendes til.

Driftsregnskab Mio. kr.	1999	2000	2001
Indtægter	69,7	84,6	84,5
Udgifter	69,6	82,4	81,1
Opsparing	0,1	2,2	3,3
Overført fra sidste år	9,1	9,2	11,4
Overført til næste år	9,2	11,4	14,7

2. Resultatanalyse 2001

2.1 Indledning

I resultatanalysen er udvalgt en række strategiske opgaver, som beskrives og analyseres i forhold til de opstillede mål i styrelsens resultatkontrakt (se Bilag 2) og interne mål. Der er således ikke tale om en beskrivelse, der dækker hele styrelsens virksomhed, men de nævnte strategiske opgaver er centrale til dokumentation af styrelsens målopfyldelse og effektivitet. Opgaverne er belyst ud fra temaerne: effekter og produkter, ressourceanvendelse og udvikling. Resultatanalysen omfatter følgende emner:

- ? Karteller - afsnit 2.2
- ? Pukkelsager og sagsbehandlingstider - afsnit 2.3
- ? Fusionskontrol - afsnit 2.4
- ? Projekter og Konkurrenceredegørelsen - afsnit 2.5
- ? Forhandlinger om de nye udbudsdirektiver - afsnit 2.6
- ? EU - pilotprojektet - afsnit 2.7
- ? Regulering af ny energilovgivning - afsnit 2.8

2.2 Karteller

Virksomheders deltagelse i ulovlige karteller og aftaler, fx aftaler om bindende priser o. lign., er overtrædelser af konkurrencelovens § 6, stk. 1, der har betydelige negative konsekvenser for de enkelte virksomheders kunder, forbrugerne og samfundet.

Konkurrencestyrelsens indsats for at sætte en stopper for sådanne ulovlige aktiviteter er derfor et højt prioriteret kerneområde i styrelsens arbejde.

Undersøgelser og sagsbehandling m.v.

Et led i Konkurrencestyrelsens daglige arbejde er den generelle overvågning af markederne, hvor styrelsen følger udviklingen i konkurrenceforholdene. Herunder om der er tegn på manglende konkurrence på et marked på grund af ulovlige kartelaktiviteter, ulovlig prisstyring eller andre overtrædelser af konkurrenceloven.

En anden meget væsentlig kilde til informationer er de henvendelser fra offentligheden – virksomheder, medier, organisationer og private forbrugere – som styrelsen modtager dagligt. Henvendelserne handler om mange forskellige emner lige fra konkrete ”tip” om kartelaktiviteter eller andre ulovlige forhold til generelle henvendelser om markeds- og konkurrenceforhold. Alle informationerne indgår i styrelsens arbejde og er med til at danne baggrund for beslutning om at indlede en egentlig undersøgelse.

Kontrolundersøgelser

Et af de instrumenter, Konkurrencestyrelsen betjener sig af, er uanmeldte kontrolbesøg hos virksomheder, der kan være involveret i ulovlige aktiviteter. EU's konkurrencemyndigheder har tilsvarende beføjelser, og styrelsen assisterer Kommissionen, når denne gennemfører kontrolundersøgelser i Danmark.

	1999	2000	2001
Antal kontrolbesøg	18	6	16

En kontrolundersøgelse er meget indgribende for de impli-

cerede virksomheder, og styrelsen anvender derfor kun dette instrument, når relevant dokumentationsmateriale ikke kan forventes tilvejebragt på anden måde. Samtidig er det væsentligt at præcisere, at en kontrolundersøgelse ikke i sig selv er bevis for, at en virksomhed har været involveret i ulovlige aktiviteter. Undersøgelsen er alene en måde at tilvejebringe relevant materiale for styrelsens undersøgelser, bl.a. med henblik på at fastslå, om der er grundlag for at foretage anmeldelse til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

I 2001 har Konkurrencestyrelsen gennemført kontrolbesøg hos 16 virksomheder i forbindelse med 4 konkrete sager om ulovlig kartelvirkomhed og ulovlig prisstyring. Herudover har styrelsen i 2001 assisteret EU i Danmark ved 1 kontrolundersøgelse. Undersøgelsen vedrørte efterforskning af et formodet ulovligt markedsdelings- og priskartel på markedet for plastfolie.

Branche	Undersøgte forhold i 2001	Antal virksomheder
Låsesystemer	Misbrug af dominerende stilling	4
Audio/video-produkter	Prisstyring/bindende videresalgspriser	5
Færgefart	Markedsdelingskartel	3
Mobiltelefoner	Prisstyring/bindende videresalgspriser	4

Sager anmeldt til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet

I 2001 har styrelsen med oversendelse af 113 sager til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) færdigbehandlet sagerne i forbindelse med el-kartellet (omtalt i virksomhedsregnskab for 2000). Der er i alt anmeldt 357 virksomheder med forbindelse til el-kartellet.

Styrelsen har endvidere anmeldt 1 virksomhed til SØK i forbindelse med sagen vedrørende markedsdelingskartel på færgeområdet og 2 virksomheder i forbindelse med sager om ulovlig prisstyring og bindende videresalgspriser.

Bøder m.v.

Overtrædelse af konkurrencelovens forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler (herunder kartelvirkomhed) straffes med bøde.

I 2001 blev de første *domme* for overtrædelse af konkurrenceloven afsagt. Det drejer sig om 4 domme i forbindelse med el-kartellet og 1 frifindelsesdom i en sag vedrørende kørelærere.

De 4 domme vedrørende el-kartellet resulterede i bøder på mellem knap 90.000 kr. og godt 1,2 mio. kr. De 4 virksomheder havde alle erkendt deltagelse i de ulovlige aktiviteter. Det forventes, at en lang række af de øvrige implicerede virksomheder, der har erkendt deltagelse i det ulovlige kartel, vil acceptere udenretlige bødeforlæg i 2002.

Udviklingsaktiviteter

Konkurrencestyrelsen gennemførte i 2001 et projekt, hvor styrelsen aktivt kontaktede *nystartede virksomheder* for at erfare, om disse havde haft problemer (fx chikane, leveringsvanskeligheder o. lign.) med andre, eksisterende aktører på markedet – konkurrenter, leverandører, brancheorganisationer m.v. Formålet var, at styrke og udvikle styrelsens muligheder for tidligt at identificere områder med konkurrenceproblemer/-begrænsninger, der kunne skyldes ulovlige karteller og aftaler.

Projektet viste, at fremgangsmåden med systematisk og aktivt at opsøge nystartede virksomheder ikke giver resultater, der står mål med ressourceindsatsen. Styrelsen har derfor valgt ikke at videreføre projektet efter den indledende pilotfase. I stedet har Konkurrencestyrelsen valgt at gå aktivt ind i internetportalen www.startguiden.dk, der åbnede i slutningen af april 2001. Portalen giver nyetable-

rede virksomheder mulighed for at stille spørgsmål direkte til styrelsen om konkurrence, udbud og statsstøtte m.v., og styrelsen får en nem og ubureaukratisk kontakt til de virksomheder, der oplever konkurrencemæssige problemer m.v. i forbindelse med deres etablering.

Konkurrencestyrelsen har i 2001 etableret en "*bruger-gruppe*" med deltagelse af repræsentanter for de store bygherrer (både private og offentlige) og indkøbere m.v. Hensigten er gensidig informations- og erfaringsudveksling - fx om gennemførelse af større licitationer og offentlige udbud - med henblik på, dels at følge den generelle udvikling på markederne, dels at identificere mulige problemområder, hvor der kunne være grund til, at Konkurrencestyrelsen så nærmere på konkurrenceforholdene. Gruppen afholder sit første møde i foråret 2002.

Undersøgelse og sagsbehandling i forbindelse med optrevlingen af større kartelsager er meget ressourcekrævende og kræver ofte specielle kompetencer og værktøjer.

Styrelsen er i gang med at opgradere IT-området. Den teknologiske udvikling gør, at en stadig større del af virksomhedernes informationslagring og -udveksling sker elektronisk. Det er derfor vigtigt, at Konkurrencestyrelsen er i besiddelse af de rette "IT-værktøjer" til at håndtere elektroniske data ikke mindst i forbindelse med gennemførelse af kontrolundersøgelser.

På samme måde er det væsentligt at udvikle kompetencerne hos de medarbejdere, der arbejder med disse sager. Konkurrencestyrelsen har udviklingsaktiviteter i form af kurser, seminarer og samarbejde med andre myndigheder, der skal styrke kompetence- og færdighedsniveauet med undersøgelsesteknikker og brug af IT-værktøjer.

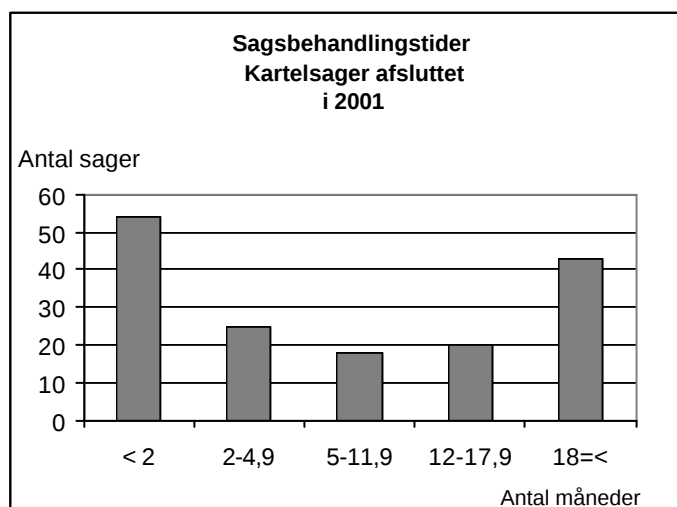
Konkurrencestyrelsen deltager i et omfattende *internationalt samarbejde* på kartelområdet. Samarbejdet er et væsentlig element i styrelsens kompetenceopbygning på kartelområdet gennem den intensive erfaringsudveksling og udvikling af "best-practices".

I 2001 blev der mellem konkurrencemyndighederne i Danmark, Norge og Island indgået en aftale, der giver mulighed for, at de tre lande kan udveksle fortrolige informationer. Betingelsen er, at det modtagende land kan garantere, at oplysningerne er omfattet af mindst samme fortrolighed, som de er underlagt i det land, der leverer oplysningerne. Aftalen rummer mulighed for, at de øvrige nordiske lande kan tilslutte sig i takt med, at lovgivningen i de enkelte lande giver mulighed herfor.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for kartelsager, der blev afsluttet i 2001, var 10,5 måneder. Dette dækker imidlertid, som det ses af nedenstående diagram, over store variationer. Store og komplicerede sager med mange karteldeltagere tager længere tid. De mange langvarige sager, der blev afsluttet i 2001, var alle deltagere i el-kartellet, der havde 357 deltagere.

Konkurrencestyrelsen lægger meget stor vægt på, at kvaliteten i styrelsens arbejde med kartelefterforskning foregår på et højt niveau. Ikke mindst af hensyn til de implicerede virksomheder, der ofte vil opleve sådanne undersøgelser som meget belastende, er det væsentligt, at aktiviteterne forløber så hurtigt og med så høj kvalitet som muligt. Styrelsen har derfor fastlagt nogle mål og tids-

rammer for forløbet af kartelefterforskningsaktiviteter. Det er Konkurrencestyrelsens mål, at der fremover er truffet afgørelse i disse sager senest 1 år efter, at en efterforskning er indledt, at der løbende tages konkret stilling til udviklingen i sagen, samt at de implicerede virksomheder holdes orienteret om status i efterforskningen m.v. I 2002 er målet, at det afgøres senest 6 måneder efter en kontrolundersøgelse, om der er grundlag for fortsat undersøgelse. Der må i 80 pct. af sagerne højst gå 1 år fra kontrolundersøgelse til oversendelse til SØK.

Ressourcer

Ressourceanvendelsen til kartelsager fremgår af nedenstående tabel.

Ressourcer Karteller	1999	2000	2001	Forventet 2002
		----- tusinde kroner -----		
Lønudgift	1.823	3.225	2.614	2.852
Øvrige udg.	1.068	1.755	1.225	1.306
Udgift i alt	2.891	4.980	3.838	4.158
Pct. af bruttoudg.	4,1 pct.	6,0 pct.	4,5 pct.	4,8 pct.

Note: Årets priser

Det højere aktivitetsniveau i 2000 skyldes behandlingen af de mange sager i el-kartellet.

Det er styrelsens vurdering, at de opnåede resultater på kartelområdet er meget tilfredsstillende i forhold til de anvendte ressourcer.

2.3 Pukkelsager

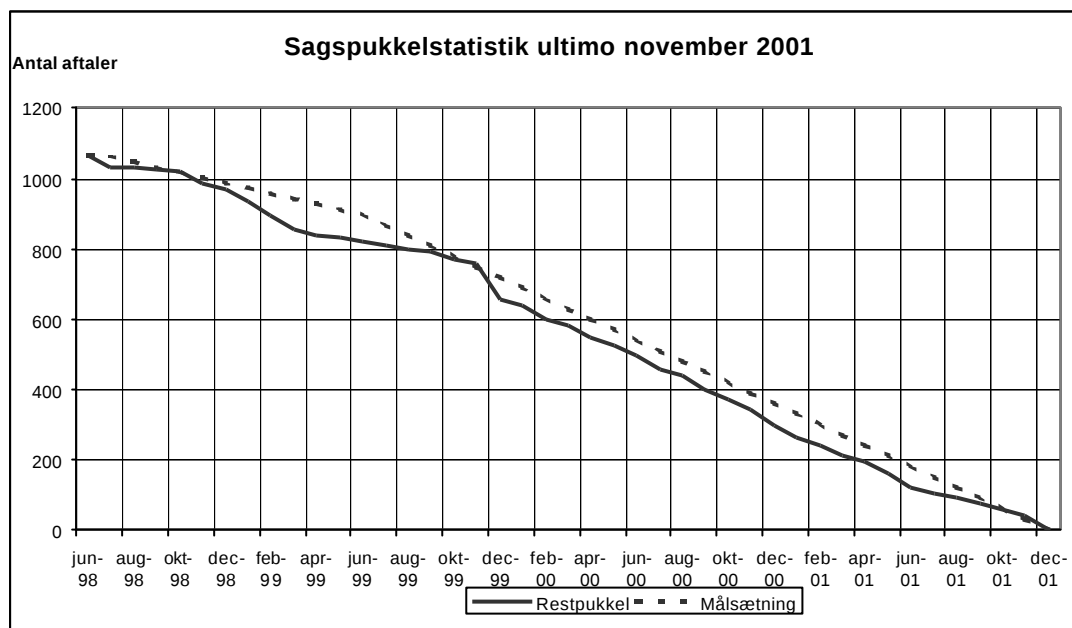
Pukkelsager er betegnelsen for de 1070 anmeldelser af aftaler, som styrelsen modtog medio 1998 efter overgangsbestemmelsen i den ny konkurrencelov, der trådte i kraft den 1. januar 1998. Overgangsbestemmelsen sikrede, at konkurrencebegrænsende aftaler, der var gældende ved lovens ikrafttræden, ikke pludseligt blev forbudt. Hvis parterne havde anmeldt deres aftaler til styrelsen inden den 1. juli 1998, kunne de opretholdes, indtil de var blevet vurderet efter den nye lovs bestemmelser.

Styrelsen prioriterede fra starten behandlingen af anmeldelserne, så der især blev lagt vægt på tre forhold:

- ? om sagen var af stor samfundsmæssig betydning,
- ? om sagen kunne danne model for et større antal lignende sager, eller
- ? om det var vigtigt, at der blev truffet en hurtig beslutning.

Styrelsen opstillede ud fra disse kriterier en plan for behandlingen af aftalerne. Planen tog højde for, at der i begyndelsen ville være et relativt større antal principielle - og dermed mere arbejdskrævende - sager.

Styrelsen har hvert år opfyldt de årlige resultatkontraktmål om afvikling af sagspuklen, og målet i RK 2001 (mål 16) var, at behandlingen af samtlige aftaler ved udgangen af 2001 var afsluttet. Dette mål blev opfyldt, og nedenstående statistik viser afviklingen i hele perioden.

Af de anmeldte 1070 aftaler blev 621 godkendt uden betingelser, 167 blev nægtet godkendelse, medens 282 blev godkendt med betingelser.

Udover de aftaler, som styrelsen ikke har kunne godkende, har virksomhederne formentlig i en del tilfælde selv ophævet aftalerne, da loven blev indført, fordi det ville være udsigtsløst at spørge om lov til at køre videre med dem.

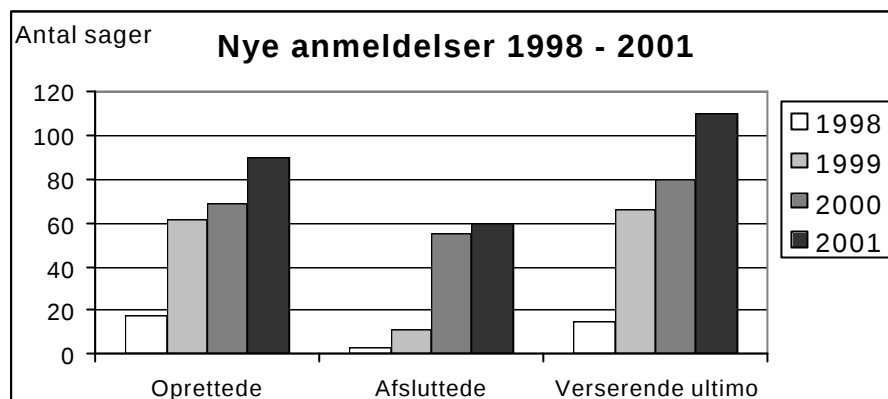
Anmeldelsessystemet har betydet en systematisk gennemgang af et stort antal aftaler, som parterne kunne være i tvivl om, var omfattet af forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler, eller som man antog var omfattet, men håbede ville kunne fritages. Det er herved opnået, at den nye konkurrencelov er blevet gennemført effektivt i praksis.

Behandlingen af de mange aftaler har givet styrelsen et godt indblik i en række konkurrencebegrænsninger i alle dele af erhvervslivet. Ikke mindst i den betydelige gråzone, der er mellem det (klart) ulovlige og det harmløse, og som under den tidligere konkurrencelovgivning var ret uopdyrket land.

Den betydelige effekt af behandlingen af anmeldelser kommer primært som følge af det meget store antal sager, der er gennemgået. De grove hard-core kartelaftaler bliver naturligvis sjældent eller aldrig anmeldt (men opdages især gennem uvarslede kontrolundersøgelser). Selv om anmeldelsessagerne typisk ikke har været af en tilsvarende direkte ødelæggende virkning for konkurrencen, betyder deres store antal samlet, at den skete oprydning utvivlsomt vil indebære et paradigmeskift i erhvervslivet.

Pukkelaftaler fordelt på afgørelsestype		
Afgørelsestype:	Antal aftaler	Pct.
Godkendelser uden betingelser	621	58
Godkendelser med betingelser	282	26
Afslag	167	16
I alt	1.070	100

I takt med afviklingen af sagspuklen fra 1998 indkom nye anmeldelsessager. I nedenstående diagram er vist tilgang og afgang i årene 1999 – 2001 samt antal uafsluttede sager ultimo året. Som det ses, er det lykkedes styrelsen at afvikle en del af disse nye sager samtidig med afvikling af puklen, men antallet af verserende sager er

vokset i perioden. Styrelsen vil i løbet af 2002 analysere, om der er tale om et midlertidigt problem.

Ressourcer

I nedenstående tabel er angivet ressourceforbruget til behandling af anmeldelsessager. Ressourceforbruget til pukkelsagerne er ikke opgjort særskilt.

Ressourcer	1999	2000	2001	Forventet 2002
Anmeldelser				
		----- tusinde kroner -----		
Lønudgift	3.722	4.218	3.718	1.058
Øvrige udg.	2.180	2.295	1.742	484
Udgift i alt	5.902	6.514	5.461	1.542
Pct. af bruttoudg.	8,5 pct.	7,9 pct.	6,4 pct.	1,8 pct.

Note: Årets priser og lønninger

Styrelsen har ikke fastsat et særskilt budget for behandling af ”pukkelsagerne”, der er fordelt på de fire konkurrenceenheder og energienheden. I stedet er - via enhedernes halvårskontrakter - sket en konkret styring.

Styrelsen finder det tilfredsstillende, at det fastsatte mål for afslutning af pukkelsager i perioden 1998 - 2001 blev opfyldt, og at det er sket med en rimelig indsats af resourcer.

2.4 Fusionskontrol

Effekter og produkter

År 2001 var det første hele år med fusionskontrol i den danske konkurrencelov. 2001 har været et spændende år på fusionsområdet. Ud over de 12 sager, som Konkurrencerådet har truffet afgørelser i, har styrelsen behandlet eller startet behandling af ca. 15 sager. Dette har typisk været sager, hvor det senere har vist sig, at de fusionerende parter omsætninger lå under omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, eller hvor oprettelsen af et joint venture ved nærmere gennemgang ikke var omfattet af fusionsbegrebet. Endelig har styrelsen oversendt en enkelt sag til EU-Kommissionen, da parternes omsætninger viste sig, at være så store, at de opnåede fællesskabsdimension, og derfor skulle behandles efter EU's fusionskontrollforordning. Denne fusion blev efterfølgende godkendt af Kommissionen.

Konkurrencerådet har i alle ovennævnte sager godkendt de anmeldte fusioner uden at det har været nødvendigt for parterne at afgive tilsagn. Kun i en enkelt sag har Konkurrencerådet afgjort sagen i fase II (se note til tabel). Det drejer sig om DONG's overtagelse af Naturgas Sjælland, hvor rådet godkendte fusionen på baggrund af tre tilsagn fra DONG.

Konkurrencerådet har endnu ikke forbudt en fusion. Dette skal sammenholdes med, at det ikke i sig selv er formålet med fusionskontrolreglerne at *forhindre* fusioner. Reglerne er bl.a. til for at sikre, at synergieffekterne – som erhvervslivet søger via fusioner – ikke kommer til at skade den effektive konkurrence.

I 2001 afgjorde EU-Kommissionen 340 fusions-sager. Heraf blev 5 forbudt, og 23 blev godkendt på baggrund af tilsagn afgivet af de fusionerende parter. I 8 pct. (23 ud af 340) af Kommissionens afgørelser er der således enten tale om forbud eller godkendelse på baggrund af tilsagn. Tilsvarende har Konkurrencerådet i 8 pct. (1 ud af 12) af de danske fusionssager afgjort sagen med godkendelse på baggrund af tilsagn.

Som det kan ses af tabellen er 2 ud af de 12 sager (dvs. 17 pct.) afgjort i henhold til konkurrencelovens § 12 c, stk. 7, der giver virksomhederne mulighed for i fortrolighed at få en forhåndsgodkendelse af en fusion. Styrelsen ser dette som et tegn på, at erhvervslivet er positivt stemt overfor denne mulighed og trykke ved at lade styrelsens medarbejdere arbejde med fusionen i den følsomme periode inden den endelige aftaleindgåelse og offentliggørelse.

Kun en enkelt sag blevet afgjort i fase II. Alle andre sager har således kunnet afgøres indenfor 4-ugersfristen. Dette skyldes dels, at de fusionerende virksomheder ofte har henvendt sig til styrelsen før indsendelse af en egentlig anmeldelse – og derved givet styrelsen mulighed for at undersøge de relevante markeder inden sagens egentlige start – og dels, at styrelsen er meget opmærksom på virksomhedernes behov for en hurtig afgørelse, og derfor giver disse sager særlig prioritet.

I EU-Kommissionen er 20 ud af de i alt 340 afgørelser i 2001 truffet i fase II, hvor Kommissionens gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2000³ var 161 dage. De resterende 320 afgørelser, der forelå i fase I, havde en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 35 dage. Det skal i den forbindelse nævnes, at fristen i Kommissionens fase II-sager er 5 måneder fra anmeldelsen. Kommissionen har således gennemsnitligt en længere sagsbehandlingstid end Konkurrencestyrelsen.

Den 11. december 2001 udsendte Kommissionen en grønbog om revision af Kommissionens fusionskontrolforordning. Grønbogen tager sigte på at tilpasse forordningen i lyset af de ændringer og den globalise-

Fusionssager 2001	§ 12 c, stk. 7	Fase I	Fase II
Sammenlægning		1	
Overtagelse	1	7	1
Joint venture	1	3	
I alt	2	9	1

Note: Sagsbehandlingstiden i fusionssager er underlagt tidsfristerne i konkurrencelovens § 12 d. Sager, der afgøres i fase I, skal således afgøres inden 4 uger fra modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse. Beslutter Konkurrencerådet, at en fusion kræver yderligere undersøgelse, går sagen i fase II, hvilket forlænger sagsbehandlingstiden til 3 måneder fra modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse.

Fusion DONG - Naturgas Sjælland

DONG afgav følgende tilsagn, der blev afgørende for, at Konkurrencerådet godkendte DONG's køb af Naturgas Sjælland:

- 1) Tredjeparter skal have udvidet adgang til DONG's lagerkapacitet,
- 2) Der skal offentliggøres standardtariffer for transmission af naturgas via DONG's transmissionsnet, samt
- 3) De såkaldte "Elværksaftaler" skal afkortes. Disse tilsagn skal medvirke til at fremme konkurrencen på naturgasmarkedet.

Fusion Danish Crown - Steff Houlberg

I udgangen af december 2001 modtog Kommissionen anmeldelsen af fusionen mellem Danish Crown og Steff-Houlberg. Konkurrencestyrelsen var fra parterne blevet orienteret om fusionen inden anmeldelsen til Kommissionen og skønnede, at denne fusion kunne få en særlig indvirkning på det danske marked. Den nye enhed ville være aktiv inden for alle led i omsætningskæden for svinekød og produkter af forarbejdede svin, og indtage betydelige markedsandele i Danmark. Den danske regering anmodede derfor Kommissionen om at henvise behandlingen af fusionen til Konkurrencerådet, hvilket Kommissionen efterkom. Styrelsen er i skrivende stund i gang med en tilbundsående undersøgelse af fusionens virkninger på konkurrencen i Danmark.

³ Der findes endnu ikke tal for 2001.

ring, der har fundet sted i fusionsaktiviteterne gennem de seneste 12 år med fusionskontrol i EU. Desuden er det målet at skabe en mere effektiv og gennemsigtig fusionskontrol med større retssikkerhed for virksomhederne. Konkurrencestyrelsen skal på vegne af den danske regering komme med bemærkninger til Kommissionens grøn bog og de oplyste problemstillinger og løsningsforslag. Fristen herfor er den 31. marts 2002.

Den mest arbejdskrævende fusionsanmeldelse for styrelsen i 2001 var DONGs overtagelse af Naturgas Sjælland. Fusionen mellem Danish Crown og Steff-Houlberg, som styrelsen skal afgøre i foråret 2002, kommer også til at være en vigtig fusion, med et betydeligt ressourcetræk.

Udvikling

Antallet af fusionsanmeldelser har været stabilt i de knap 1½ år, der har været fusionskontrol i den danske konkurrencelov. Konkurrencerådet har afgjort i alt 12 fusionssager i 2001. Fusionsaktiviteten har således været på samme niveau som i de sidste 3 måneder af 2000 – den danske fusionskontrols første måneder – hvor Konkurrencerådet kom med afgørelser i 3 fusionssager. Ligeledes har styrelsen i de første 2 måneder af 2002 godkendt 2 fusioner. Aktiviteten primo 2002 giver dog indtryk af, at år 2002 bliver et travlt år på fusionsområdet. Styrelsen har pr. 1. marts 2002 fire verserende fusionssager.

Oversigt over afsluttede fusionssager i 2000-2002, fordelt på markeder

Marked	2000	2001	2002 (før 01.03)	I alt
Energi		1		1
Medie		3		3
Bryggeri	1	2		3
Dagligvarer		2		2
Finans	1	1		3
Forsikring		1	1	1
Arkitekt		1		1
Byggeri		1		1
Ejendomme	1			1
Post			1	1
I alt	3	12	2	17

Ressourcer

Det var i forslaget til ændring af konkurrenceloven forudsat, at styrelsen skulle behandle ti fusioner om året omfattet af reglerne. Der blev afgjort i alt 12 fusionssager i 2001.

Ressourcer	2000	2001	Forventet 2002
Fusionskontrol			
	----- tusinde kroner -----		
Lønudgift	579	912	912
Øvrige udg.	315	427	417
Udgift i alt	895	1.339	1.329
Pct. af bruttoudg.	1,1 pct.	1,6 pct.	1,5 pct.

Note: Årets priser

Styrelsen finder det tilfredsstillende, at det er lykkedes at behandle alle fusionssagerne inden for de i loven fastsatte frister, med et tilfredsstillende resultat og med et rimeligt forbrug af ressourcer.

2.5 Projekter og Konkurrenceredegørelsen

En stor del af styrelsens udviklingsarbejde foregår i projekter, hvor styrelsen analyserer problemer på forskellige sagsområder. Det er styrelsens opfattelse, at denne tilgang til sagerne fører til en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne, fordi styrelsen gennem projektrésultatene får et bedre grundlag for den daglige sagsbehandling.

Der blev i 2001 afsluttet 9 projekter og udgivet en Konkurrenceredegørelse. 5 projekter var under udarbejdelse ultimo 2001, og 4 nye projekter igangsættes i første halvår af 2002, når igangværende projekter afsluttes.

Projekter afsluttet i 2001	Projekter under udarbejdelse ultimo 2001	Projekter, der igangsættes i første halvår 2002
- Konkurrenceredegørelse 2001 - Kabel- og satellit-TV - Velfungerende markeder - Reklame - Selektive salgssystemer - Videndeling - Økonomiske analyser i KS - Ordninger om godkendelse/kontrol og kvalitetsmærkning - Prisaftaler på autoreparationsområdet - Analyse af offentlig og privat samspil i 10-12 kommuner	- Konkurrenceredegørelse 2002 - Finansielle markeder - E-handel og ny økonomi - Mere konkurrence i luften - Reklame	- Effektivitet og konkurrencemuligheder i dansk vandforsyning - Liberalisering af energimarkederne - Fri og lige konkurrence på feriemarkedet i DK - Partnerskaber, udbud og udlicitering

I det efterfølgende gives to eksempler på, hvorledes projekter indgår i styrelsens udvikling og sagsbehandling.

Projekteksempel 1 – Autoprojektet

I forbindelse med forberedelserne til afløsning af den gældende EU-gruppefritagelse på bilområdet, der udløber i september 2002, iværksatte Konkurrencestyrelsen i foråret 2000 et projekt, der skulle belyse konkurrenceforholdene i Danmark for salg af nye biler og reparation af biler.

På baggrund af undersøgelsen konkluderede Konkurrencestyrelsen, at konkurrencen på eftermarkedet for vedligeholdelse og reparation af biler er mangelfuld. Problemerne viser sig ved høje udgifter til vedligeholdelse, herunder de højeste reservedelspriser i Europa. Årsagen til problemerne er især den gældende EU-gruppefritagelse, der muliggør vidtgående konkurrencebegrænsninger, som ikke er tilladt i andre erhverv. Projektet har givet anledning til en række konkrete initiativer.

Projektet dannede grundlag for den danske regerings holdning til EU-Kommissionens rapport om virkningerne af den gældende gruppefritagelse.

Projektets resultater blev i foråret 2001 offentliggjort i et kapitel om autoreparation til Konkurrenceredegørelse 2001 samt en rapport, der gav anledning til stor presseomtale.

Projektrapporten blev endvidere sendt til EU-Kommissionen med forslag om, at distribution af bilreservedele ikke skal være omfattet af en eventuel kommende gruppefritagelse, og at eventuelle selektive salgssystemer for nye biler ikke skal baseres på kvantitative og eksklusive kriterier. Projektets konklusioner er reflekteret i det forslag til ny gruppefritagelse, som Kommissionen har udsendt i februar 2002. I forhold til den gældende gruppefritagelse indebærer forslaget, at bilproducenter og bilimportører får mindre muligheder for at styre salget af nye biler og reservedele. Hvad angår bilreservedele, tilsigter forslaget at øge konkurrencen ved at styrke markedspositionen for uafhængige værksteder og reservedelsgrossister.

Projekteksempel 2 – Velfungerende markeder

I 2001 igangsatte Konkurrencestyrelsen sammen med departementet og Forbrugerstyrelsen et koncernprojekt om velfungerende markeder.

Det politiske formål med projektet var at vise, at både konkurrence- og forbrugerfor-

hold har betydning for, om et marked er velfungerende, og at det derfor er vigtigt med en sammenhængende forbruger- og konkurrencepolitik. Denne sammenhæng er bl.a. præsenteret for og diskuteret med 5 generaldirektorater i Kommissionen. En eventuel udvidelse af resultattavlen med et sæt forbrugerindikatorer og udvikling af bedre forbrugerstatistik har således været drøftet med DG Indre Marked og DG Sanco.

Formålet med projektet Velfungerende markeder

Visionen var at skabe et metodegrundlag, som kan bruges til at vurdere, om et givet marked er velfungerende samt identificere de markeder, hvor der er behov for en erhvervspolitisk indsats. I projektet blev udviklet og afprøvet et indeks for velfungerende markeder

Sammenhængen er også drøftet med 'economic department' i OECD, der var positiv overfor ideen med at udvikle et indeks for velfungerende markeder, og opfordrede til at ideen blev præsenteret for både forbruger- og konkurrencekomiteen.

Projektet har gennemført en makromåling af, om Danmark har velfungerende markeder. Målingen viser, at Danmark ligger i midterfeltet af OECD-lande. Det er et resultat af, at Danmark ligger godt, når det gælder forbrugerforhold, men knap så godt, når det gælder konkurrenceforhold.

For det andet har projektet udarbejdet en rapport med de første konkrete målinger af, om tre udvalgte markeder er velfungerende. Det tre markeder er, tøjsalgsmarkedet, markedet for VVS-ydelser samt markedet for teletjenester.

Telemarkedet opnår de dårligste resultater målt på både konkurrence og information, mens det er VVS-markedet, der opnår den dårligste score på rettigheder.

Konkurrenceredegørelsen

Konkurrenceredegørelsen beskriver relevante konkurrencepolitiske problemstillinger belyst ved eksempler i såvel dansk som international sammenhæng.

Der vælges emner af betydning for kvaliteten og forståelsen af konkurrencemyndighedens arbejde, samt teoretiske og praktiske problemkredse for erhvervslivets rammebetingelser.

Konkurrenceredegørelserne er samtidig et led i at højne det faglige niveau i styrelsen og medvirker til at udbygge relationerne til forskningsmiljøerne på læreanstalterne. Første del af redegørelsen indeholder en række analyserende kapitler. Anden del indeholder en årbogsdel med ny regler samt vigtige afgørelser og kendelser i Danmark og på EU-områderne, konkurrence, udbud, statsstøtte og energi.

Analysekapitler i KR 2002

- ? Konkurrenceforholdene
- ? Konkurrenceintensiteten i Danmark
- ? Konkurrenceforholdene i den finansielle sektor
- ? Luftfart
- ? TV
- ? Forhandlerstyring i detailledet
- ? E-handel og ny økonomi
- ? Offentlig ejendom under hammeren
- ? Statsstøtte

Målet er en redegørelse med væsentlige analyser af god formidlingskvalitet. Redegørelsen skal have et lixtal på max. 50 og opnå god pressedækning. Målopfyldelsen (mål 6) af KR2001 blev vurderet i samarbejde med departementet på grundlag af en evaluering, der er udarbejdet af styrelsen. Departementet og styrelsen vurderede, at målene var opfyldt.

I boksen ovenfor ses indholdet af KR2002.

Ressourcer

Der er afsat ca. 13-14 årsværk til store projekter. Hertil kommer ressourceforbruget til udarbejdelse af den årlige konkurrenceredegørelse. Den nedenstående ressource-

oversigt er således udtryk for styrelsens ressourceforbrug til større udviklingsopgaver. Det er ikke muligt meningsfuldt at adskille ressourceforbruget i projekter og Konkurrenceredegørelse, idet en række af projekterne som et delmål har at levere et kapitel til Konkurrenceredegørelsen.

Projekter og Konkurrence- redegørelse	1999	2000	2001	Forventet 2002
		----- tusinde kroner -----		
Lønudgift	10.121	10.348	8.857	8.776
Øvrige udg.	5.929	5.631	4.150	4.017
Udgift i alt	16.049	15.979	13.006	12.793
Pct. af bruttoudg.	23,0 pct.	19,4 pct.	15,1 pct.	14,9 pct.

Note: Årets priser

Organiseringen af udviklingsvirksomheden i projekter og udarbejdelse af den årlige konkurrenceredegørelse har stor betydning for opretholdelsen af et højt faglige niveau i styrelsen.

2.6 Udbud - Forhandlinger om nye udbudsdirektiver

EU's udbudsdirektiver spiller en central rolle i virkeliggørelsen af Det Indre Marked. Direktiverne har som et væsentligt formål at fremme den grænseoverskridende konkurrence om offentlige indkøb.

Kommissionen fremsatte i 2000 forslag til nye udbudsdirektiver, der gennem 2001 har været til forhandling i en rådsarbejdsgruppe, hvor Konkurrencestyrelsen har varetager de danske interesser. Konkurrencestyrelsens arbejde har været koncentreret om at gøre udbudsreglerne til et mere attraktivt og moderne instrument for de offentlige indkøbere, samtidig med at de grundlæggende principper om ligebehandling og gennemsigtighed respekteres.

Trods en ret intensiv mødeaktivitet lykkedes det ikke i 2001 at bringe forhandlingerne frem til et stade, hvor der kunne opnås politisk enighed i Rådet.

De videre forhandlinger om udbudsdirektiverne har imidlertid bidraget til gøre udbudsreglerne mere tidssvarende. Med udgangspunkt i et dansk forslag har Kommissionen og en række medlemslande indtaget en positiv holdning til elektroniske auktioner. Ligeledes er det lykkedes at opnå resultater med hensyn til mulighederne for at varetage miljøhensyn i forbindelse med offentlige indkøb.

Parallelt hermed er der også sat et dansk fingeraftryk på forhandlingerne om varetage af sociale hensyn.

Ressourceanvendelse

Den pågældende aktivitet har ikke været særskilt budgetlagt. Det er styrelsens vurdering, at det med et rimeligt ressourceforbrug er lykkedes at opnå vigtig indflydelse i forhandlinger om de nye udbudsdirektiver.

Ressourcer Udbudsdirektiver	1999	2000	2001	Forventet 2002
	----- tusinde kroner -----			
Lønudgift	28	223	179	197
Øvrige udg.	16	121	84	90
Udgift i alt	44	344	263	288
Pct. af bruttoudg.	0,1 pct.	0,4 pct.	0,3 pct.	0,3 pct.

Note: Årets priser og lønninger.

Udvikling

Konturerne af en politisk enighed tegner sig nu, og Konkurrencestyrelsen fortsætter derfor bestræbelserne på at fastholde det hidtil opnåede resultat og om muligt at opnå yderligere forbedringer.

2.7 Udbud - EU-pilotprojekt

På Konkurrencestyrelsens initiativ blev der i 1998 iværksat et pilotprojekt med det formål at vise, hvordan EU's udbudsregler kan håndhæves mere ensartet og med større effektivitet end hidtil. Projektet ledes af en styregruppe, der består af repræsentanter for 6 lande (Tyskland, Holland, UK, Spanien, Italien og Danmark), og EU-Kommissionen er med som observatør. I alt har 15 lande tilsluttet sig det netværk, der er opbygget under projektet.

Gennem netværkssamarbejde mellem de enkelte landes udbudsmyndigheder skabes et miljø, der styrker tilliden til handel med det offentlige på tværs af grænserne og bidrager til at reducere omkostninger, formalia, tid og sprogproblemer.

Arbejdet i pilotprojektet tager udgangspunkt i den danske model for behandling af klager, hvor en overtrædelse af udbudsreglerne påtales så tidligt i udbudsforløbet som muligt, således at fejlen om muligt kan rettes inden der indgås kontrakt om den udbudte opgave.

Internationalt samarbejde om håndhævelse af udbudsreglerne har betydning for realiseringen af Det Indre Marked på området for offentlige kontrakter. Der er tale om et meget betydeligt marked - omkring 15 pct. af EU-medlemslandenes samlede BNP - og fri og åben konkurrence på dette marked, som er det, reglerne om udbud tilsigter, er af særlig betydning for dansk erhvervsliv.

Det væsentligste mål i 2001 har været at færdiggøre en analyse af de enkelte landes klagefunktion og den måde, landene håndterer udbudsproblemer på. Konkurrencestyrelsen har forestået arbejdet med analysen ("A Study on precontract problemsolving Systems"), der i alt omfatter 12 EU- og EØS-landes klagesystemer.

Der har været stor opbakning om undersøgelsen. Blandt deltagerlandene er der nu en erkendelse af behovet for, at hvert land er i stand til at håndtere udbudsproblemer så hurtigt og effektivt, at det er muligt at intervenere i tide i en påstået ulovlig udbudsforretning.

Et andet vigtigt mål i 2001 for pilotprojektet har været at gennemføre en undersøgelse af udbudsreglernes anvendelse og virkning inden for 3 udvalgte sektorer. De tre sektorer, som er byggeri af lufthavne, leverancer til hospitalssektoren og affaldsbortskaffelse, er kendetegnet ved et meget begrænset antal leverandører og en efterspørgselsstruktur domineret af få, men store projekter. Undersøgelsesrapporten blev udarbejdet af Konkurrencestyrelsen.

Ressourceanvendelse

Til pilotprojektets direkte udgifter (især ekstern bistand til undersøgelser) blev i 1997 afsat et budget på 5 mio.kr. Med de planlagte udgifter i 2002 vil det samlede budget for projektet blive overholdt. Ud over de direkte udgifter til projektet er anvendt arbejdstimer svarende til ca. 1 mio.kr og andelen af de almindelige driftsomkostninger udgør 0,5 mio.kr.

Pilotprojekt udbud	1998	1999	2000	2001	2002
	-----tusinde kroner -----				
Lønudgift	157	162	160	242	294
Øvrige udg.	997	662	2.284	464	1.110
Udgift i alt	1.154	824	2.444	706	1.404
Pct. af bruttoudg.	1,9 pct.	1,2 pct.	3,0 pct.	0,8 pct.	1,7 pct.

Styrelsen finder det tilfredsstillende, at projektet vil opnå de forventede resultater inden for den budgetterede udgiftsramme.

Udvikling

Efter ca. 3 års forløb afsluttes pilotprojektet planmæssigt i 1. halvår 2002. Udover et møde i styregruppen i foråret udestår der p.t. færdiggørelsen af den afsluttende rapport, hvilket vil ske på pilotprojektets sidste møde i København. Målet med den afsluttende rapport er, at der kan skabes enighed blandt deltagerlandene om de anbefalinger, der vil blive foreslået fra dansk side.

Allerede på nuværende tidspunkt kan det fastslås, at pilotprojektet har været en succes. Derfor vil Konkurrencestyrelsen på det afsluttende møde opfordre til, at det opbyggede netværkssamarbejde videreføres på grundlag af de opnåede erfaringer. Der foreslås således etableret et permanent internationalt samarbejde mellem udbudsmyndighederne i de forskellige lande (fx kaldt "Permanent Public Procurement Group"), åbent for alle EU/EØS medlemslande med deltagelse af EU-Kommissionen som observatør. I dette forum følges op på håndhævelsen af EU's udbudsregler i konkrete sager, og der udveksles erfaringer om fortolkning og anvendelse af udbudsreglerne. Al information dokumenteres og lægges åbent på Internettet.

Et sådant forslag vil skabe opmærksomhed i erhvervslivet og blandt de offentlige myndigheder, som reglerne omfatter, og vil være velegnet til præsentation under det danske EU-formandskab i 2. halvår 2002. Et åbent samarbejde vil være af særlig stor betydning for de nye medlemslande, der har stærkt behov for gennemsigtighed og ligebehandling på området for offentlige kontrakter.

2.8 Regulering af ny energilovgivning og udmelding af effektivitetskrav

Elreformen fra 1999 betød en grundlæggende ændring af elsektorens opbygning. Reformen indebar bl.a., at der blev oprettet transmissions- og elnetvirksomheder. Disse virksomheder er naturlige geografiske monopoler og reguleret af Elforsyningsloven.

For at modvirke ineffektivitet og overinvesteringer i sektoren pga. mangel på konkurrence blev der indført indtægtsrammeregulering af virksomhederne fra 1. januar 2000 og sektoren blev udsat for effektivitetskrav. Denne form for reguleringen er en fuldstændig nyorientering af sektorens rammevilkår.

Det første år, hvor denne væsentlige del af reguleringen blev udmøntet i praksis, var 2001. Energitilsynet har i 2001 fastsat individuelle effektivitetskrav for regionale transmissions- og elnetvirksomheder med virkning i 2002 og 2003. I alt 145 virksomheder har fået effektivitetskrav.

Metoden til at foretage en sammenligning af virksomhederne blev udviklet af PA Consulting og Konkurrencestyrelsen. Udviklingsarbejdet har stået på i 1½ år, og branchen har været inddraget i hele processen.

Energitilsynet har i 2001 godkendt principperne og reglerne for beregningen af de individuelle krav til effektivisering af elnetvirksomhederne, og har godkendt metoden til at foretage en sammenligning af elnetvirksomhedernes evne til at drive elnettene billigt.

Den økonomiske analyse viser, at der er et grundlag for besparelser i en del af el-sektoren. Analysen tager både højde for fordelingen af driftsomkostninger og afskrivninger, samt forskelle i elnettets størrelse og struktur, samt antal kunder mellem virksomhederne. Derfor vil disse virksomheder have mulighed for at reducere deres omkostninger ved rationalisering, effektivisering, omorganisering etc.

De samlede individuelle effektivitetskrav udgør 50,8 mill.kr. i 2002 og 116,6 mill.kr. i 2003 for hele elsektoren. De individuelle krav er fordelt således på transmission, distribution og transformer i 2002 og 2003:

Individuelle effektivitetskrav 2002-2003

Effektivitetskrav	2002			2003	
I forhold til 2000-omkostninger	Individuelle	Generelle	I alt	Akkumulerede Individuelle	Akkumulerede i alt
			----- mio. kr. -----		
Transmission	7,1	18,1	25,2	23,7	59,9
Distribution	42,8	87,9	130,7	140,8	316,6
Transformer	0,9	0,8	1,7	2,9	4,5
I alt	50,8	106,8	157,6	167,4	381,0
I pct. af omkostningsrammer	1,4 pct.	3,0 pct.	4,4 pct.	4,7 pct.	10,7 pct.

Energitilsynet har offentliggjort en vejledning, der dokumenterer beregningerne, jf. www.energitilsynet.dk.

Det er ikke muligt at overføre omkostningsreduktionen direkte i en opgørelse af, hvor meget elprisen vil falde, men som udgangspunkt er reduktionen af omkostningsrammerne en god indikator for prisfaldet.

Energitilsynet skal i efteråret 2003 udmelde individuelle krav for årene 2004-2007. Endvidere udvides antallet af selskaber muligvis til at omfatte de to transmissions- og systemansvarlige virksomheder - Eltra og Elkraft System - fra 1. januar 2004. Der pågår et internationalt arbejde med at udvikle en metode til at sammenligne denne type af virksomheder på tværs af landegrænser.

Ressourcer

Indtægtsrammereguleringen på El-området	2000	2001	Forventet 2002
	----- tusinde kroner -----		
Lønudgift	2.782	1.104	2.194
Øvrige udg.	1.514	517	1.004
Udgift i alt	4.295	1.621	3.198
Pct. af bruttoudg.	5,2 pct.	1,9 pct.	3,9. pct.

Note: Årets priser og lønninger.

Faldet i ressourceforbruget til indtægtsrammereguleringen i 2001 skyldes, at styrelsen afventede udsendelse af de bekendtgørelser, der regulerer området.

3. Påtegning

Aflæggelse af dette virksomhedsregnskab sker i henhold til aktstykke 82 af 4. december 1996.

For de dele af virksomhedsregnskabet, der svarer til det ordinære regnskab (jf. Finansministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 20. december 1994 om statens regnskabsvæsen mv. § 9) sker ledelsens underskrivelse i henhold hertil.

Ledelsens underskrift gælder også de regnskabsmæssige forklaringer, der skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2001. De regnskabsmæssige forklaringer er indeholdt i virksomhedsregnskabet.

For den øvrige del af virksomhedsregnskabet angives med underskriften, at virksomhedsregnskabet er dækkende og dokumenteret.

København, den april 2002

For Konkurrencestyrelsen

For Erhvervsministeriets departement

Finn Lauritzen
Direktør

Michael Dithmer
Departementschef

Bilag 1 Driftsregnskab, bevillingsafregning mv.

1.1 Anvendt regnskabspraksis

Konkurrencestyrelsen er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen mv. og aflægger derfor regnskab efter de statslige regnskabsprincipper.

Størstedelen af Konkurrencestyrelsens indtægter er fritaget for moms. Konkurrencestyrelsens ikke fradragsberettigede købsmoms bliver afregnet til Økonomistyrelsen og indgår derfor ikke i udgifterne.

Indtægter

Indtægter for tilsyn med el, gas og varme indtægtsføres efter produktionsprincippet. Dette indebærer, at indtægterne fra tilsyn med el, gas og varme bliver indtægtsført i takt med at Konkurrencestyrelsen udfører tilsynene og dermed har erhvervet ret til indtægten.

Øvrige driftsindtægter består af indtægter ved salg af publikationer, afholdelse af konferencer m.m. og indtægtsføres efter faktureringsprincippet.

Udgifter

Udgifter til køb af varer og tjenesteydelser indeholder årets køb. Varebeholdninger udgiftsføres ved køb og indgår derfor ikke i balancen.

Personaleudgifter indeholder lønninger og vederlag, pensioner og andre udgifter til social sikring til virksomhedens ansatte, herunder direktion.

Konkurrencestyrelsen betaler pensionsbidrag til statstjenestemænd til staten, som herefter bærer pensionsforpligtelsen. Pensionsforpligtelsen for øvrige medarbejdere er dækket i pensionsordninger, hvortil styrelsen indbetaler bidrag.

Finansielle indtægter og udgifter

Finansielle indtægter og udgifter indeholder renteindtægter og renteudgifter, realiserede og urealiserede kursgevinster og kurstab vedrørende tilgodehavender og gæld i fremmed valuta samt finansielle omkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender optages til nominel værdi med fradrag af beløb overgivet til Finansstyrelsen. Der hensættes ikke til imødegåelse af forventede tab på debitorer.

Gæld

Gæld optages til nominel værdi. Feriepengeforpligtelsen for funktionærer og skyldig overtid indgår ikke i regnskabet.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender og gæld i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurs. Kursregulering medtages i resultatopgørelsen.

1.2 Driftsregnskab 2001

Konkurrencestyrelsen havde i 2001 et overskud på 3,4 mill. kr. Overskuddet skyldes såvel et mindreforbrug på løn som øvrig drift. De øgede indtægter skyldes øget aktivitet indenfor tilsyn med energiområdet, dog er aktiviteterne herved ikke øget i samme omfang som forudsat i finansloven.

Driftsregnskab 2001 1.000 kr.	1999	2000	2001	2001	2001	2002
	regnskab	regnskab	regnskab	budget	B-R	budget
Samlede indtægter	69.748	84.628	84.507	86.400	1.893	82.800
Nettotal	65.500	71.700	68.200	68.200	-	64.900
Driftsindtægter	4.248	12.928	16.307	18.200	1.893	17.900
Samlede udgifter	69.675	82.469	81.148	86.400	5.252	82.800
Løn	43.935	53.407	55.258	58.300	3.042	56.800
Øvrige driftsudgifter	25.740	29.062	25.890	28.100	2.210	26.000
Overskud	73	2.159	3.359	-	-3.359	

Note: Driftsregnskabet er anført i løbende priser. De anførte budgettal for 2001 er den oprindelige finanslovsbevilling korregeret med tillægsbevillinger. Budget for 2002 svarer til forslaget til finansloven for året.

Lønudgifterne i 2001 udgjorde 55,3 mill. kr. og er således 3 mill. kr. mindre end forudsat i finansloven. Konkurrencestyrelsen har bl.a. ansat en række medarbejdere til at varetage tilsyn med el-, gas- og varmeselskaberne for at leve op til de øgede tilsynsforpligtelser, som lovændringen i 2000 foreskrev. Tilgangen af medarbejdere har imidlertid ikke været så ekspansiv som forudsat i finansloven.

Forbruget til øvrig drift på 25,9 mill. kr. er 2,2 mill. kr. under finanslovsbevillingen. Dette underforbrug skyldes hovedsageligt det indførte udgiftsstop i slutningen af året.

Driftsregnskab 2001 fordelt på finanslovens hovedformål

Mill. kr.	Udgifter	Indtægter	Nettoudgifter
1. Konkurrencefremme	35,7	0,8	34,9
2. Offentlige udbud og statstøtte	4,9		4,9
3. Energi	13,0	15,5	-2,6
4. Hjælpefunktioner	14,6		14,6
5. Generel ledelse og administration	13,0		13,0
I alt	81,1	16,3	
Nettotal		68,2	
Årets overskud	81,1	84,5	3,4

Konkurrencefremme, Offentlige udbud og statsstøtte, Hjælpefunktioner samt Generel ledelse og administration er bevillingsdækkede. Energiområdet er gebyrdækket. Af de i 2000 vedtagne love på området fremgår det, at tilsynet med henholdsvis el-, gas- og varmeselskaberne skal finansieres ved gebyrer på energiforbruget.

1.3 Energitilsynet

I henhold til lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om ændring af varmforsyningsloven blev Konkurrencestyrelsen sammen med Energistyrelsen fra 2000 pålagt at stille sekretariatsbistand til rådighed for det nystedte Energitilsyn. Konkurrencestyrelsen stillede ca. 30 årsværk og Energistyrelsen ca. 2 årsværk til rådighed for arbejdet i 2001.

De med Energitilsynets etablering og drift forbundne udgifter betales af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med efter lovene. Energistyrelsen har i henhold til de tre love på området udstedt tre bekendtgørelser, hvorefter de pålægger energiforbruget gebyrer. Af de opkrævede gebyrer overfører Energistyrelsen en del til Konkurrencestyrelsen.

Oversigt over indtægter og udgifter til Energitilsynet

I 1000 kr.	2000	2001	2002	2003	I alt
	regnskab	regnskab	budget	budget	2000-2003
Gebyrindtægter	10.601	20.479	20.000	20.000	71.080
Direkte udgifter	1.262	-	5.000	3.805	10.067
Andel af Konkurrence- styrelsens driftsudgifter	11.974	15.539	17.800	15.700	61.013
Årets resultat	-2.635	4.940	-2.800	495	0

Ovenstående tabel viser de gebyrindtægter, som Konkurrencestyrelsen har fået overført fra Energistyrelsen, samt de udgifter, som Konkurrencestyrelsen har bogført som henhørende under energitilsynet for 2000 og 2001. For den gebyr dækkede virksomhed, kræves der ikke balance mellem de opkrævede gebyrer og Konkurrencestyrelsens udgifter det enkelte år, men der kan foretages en udligning over en fireårig periode.

Disse indtægter fremgår ikke af oversigten over videreførte bevillinger i afsnit 1.5, idet der i 2000 og 2001 kun er blevet bogført indtægter svarende til udgifterne. Konkurrencestyrelsen vil i løbet af 2002 tage skridt til, at de faktisk indkomne indtægter vedr. Energitilsynet optages i driftsregnskabet og dermed kommer til at indgå i oversigten over videreførte bevillinger.

I 2000 var der en underdækning af Konkurrencestyrelsens udgifter i forbindelse med Energitilsynet i forhold til de modtagne gebyrer på 2,6 mill. kr. I 2001 har der været en overdækning på 4,9 mill. kr. Konkurrencestyrelsens aktivitetsniveau i relation til Energitilsynet var således i 2001 under det i finansloven forudsatte aktivitetsniveau, der var sat til 18 mill. kr. Der henstår således gebyrindtægter i Konkurrencestyrelsen på 2,3 mill. kr.

Konkurrencestyrelsens aktivitetsniveau med administration af de tre energilove forventes at blive væsentligt øget i 2002 og 2003. Dels forventer Konkurrencestyrelsens at kunne henføre driftsudgifter til Energitilsynet svarende til det i finansloven budgetteret beløb, dels forventes der at være større direkte udgifter, der kan henføres under Energitilsynet. Sidstnævnte udgifter relaterer sig bl.a. til de to projekter, der blev igangsat ved etableringen af Energitilsynet: En virtuel database og en international benchmark-undersøgelse. Disse projekter har imidlertid haft en noget længere opstarts fase end oprindeligt antaget. Projekterne forventes gennemført i 2002 og 2003.

1.4 Bevillingsafregning

Bevillingsafregningen redegør for bevillingsanvendelsen på Konkurrencestyrelsens hovedkonto i finansloven. Der redegøres her for, om der er over- eller underskud. Endvidere fremgår det af bevillingsafregningen, i hvilket omfang overskud eller underskud kan overføres til følgende år, ligesom tidligere års over-/underskud indgår.

Bevillingsafregningen 2001

	----- Nettoudgifter mill. kr. -----		
	Lønsum	Øvrig drift	I alt
Resultatopgørelse 2001			
Bevilling	58,3	9,9	68,2
Regnskab	55,3	9,5	64,8
Årets overskud	3,0	0,4	3,4
Omflytning	-1,8	1,8	
	1,2	2,2	
Opgørelse af akkumuleret resultat			
Akkumuleret overskud ultimo forrige år	2,1	9,3	11,4
Årets overskud	1,2	2,1	3,3
Akkumuleret overskud til videreførsel	3,3	11,4	14,7

Konkurrencestyrelsens havde i 2001 et overskud på i alt 3,4 mill. kr., som før den bevillingstekniske omflytning var fordelt med 3 mill. kr. vedrørende løn og 0,4 mill. kr. vedrørende øvrig drift. Der er foretaget en bevillingstekniske omflytning, idet en del af overskuddet på lønsummen skyldes Konkurrencestyrelsens mindreforbrug til varetægelse af Energitilsynets opgaver i forhold til forudsætningerne i finansloven.

1.5 Videreførsel af bevillinger

Videreførsel af bevillinger

Mill. kr.	Lønsum			Øvrig drift		
	Primo saldo	Årets overskud	Ultimo saldo	Primo saldo	Årets overskud	Ultimo saldo
1998	0,4	1,7	2,1	5,5	1,5	7,0
1999	2,1	-0,1	2,0	7,0	0,2	7,2
2000	2,0	0,1	2,1	7,2	2,1	9,3
2001	2,1	1,2	3,3	9,3	2,1	11,4

Konkurrencestyrelsen har ansøgt og fået godkendt videreførsel af styrelsens uforbrugte bevillinger vedrørende øvrig drift.

Af de uforbrugte midler påtænkes de 4,0 mill. anvendt til delvis finansiering af et nyt elektronisk dokumenthåndteringssystem samt indkøb af nyt kopi/printudstyr.

Konkurrencestyrelsen har i 2001 arbejdet med en større bygningsfornyelse samt ny-indretning af eksisterende lokaler. Dette projekt påtænkes gennemført i 2002. Hertil er afsat 3,5 mill. kr.

Der indgår i videreførselsbeløbet 2,8 mill. kr. til fremme af mindre og mellemstore virksomheders internationalisering gennem effektiv anvendelse af udbudsreglerne i EU. Forbruget af bevillingen hertil, der blev givet ved aktstykke, forløber i et langsomme tempo end oprindeligt forventet.

Endvidere indgår i videreførselsbeløbet 0,9 mio. kr. af de tidligere år tilførte ressourcer til udbudsområdet til udvikling af markedsovervågningsredskaber og til udarbejdelse af materiale til øget vejlednings- og informationsindsats i et projekt, hvor Konkurrencestyrelsen er ”pilotmyndighed”.

Konkurrencestyrelsen har for 2001 en videreførsel på lønområdet på 1,2 mill. kr. Sammen med tidligere års lønsumsoverførsler, vil lønopsparingen blive anvendt til en langsom nedbringelse af medarbejderantallet, som forudsat i finansloven.

På denne baggrund må det økonomiske resultat for 2001 anses for tilfredsstillende.

1.5 Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration

Bruttoudgift hjælpefunktioner, generel ledelse og administration	1998	1999	2000	2001	2002 budget
Bruttoudgift samlede udgifter mio.kr.	61,8	69,7	82,4	81,1	82,8
Generel ledelse og adm. mio.kr.	10,8	11,4	10,1	13,0	10,1
Pct. af bruttoudgifter	17,5 pct.	16,4 pct.	12,3 pct.	16,0 pct.	12,2 pct.
Hjælpefunktioner mio. kr.	14,8	17,6	21,0	14,6	13,8
Pct. af bruttoudgifter	23,9 pct.	25,3 pct.	25,5pct.	18,0 pct.	16,7 pct.
I alt hjælpefunktioner, generel ledelse og adm. mio.kr.	25,6	29,0	31,1	27,6	23,9
Pct. af bruttoudgifter	41,4 pct.	41,6 pct.	37,7 pct.	34,0 pct.	28,9 pct.

Note: Hjælpefunktionen omfatter IT, anden teknologi, lokaler, innovation m.v. Generel ledelse og administration omfatter topledelse, økonomistyring, personaleadministration m.v. Beregningsgrundlaget er revideret i 1998 i forbindelse med ændret tidsregistrering og overgang til ny konkurrencelov.

Faldet i hjælpefunktioner, generel ledelse og administrations andel af de samlede udgifter skyldes, at topledelse og administration ikke er forøget i samme omfang som den samlede stigning i udgifter.

Bilag 2 Målopfyldelse resultatkontrakt 2001

Styrelsens resultatkontrakt for 2001 havde 21 resultatomål, hvoraf 11 var primære styringsmål. Af målene er 4 mål bortfaldet i kontraktperioden. Af de øvrige 17 mål er 12 mål blevet opfyldt, heraf 8 primære styringsmål.

I den nedenstående tabel er angivet målopfyldelsen i styrelsens resultatkontrakt for 2001 med departementet. I kolonnen næstyderst til højre er angivet hvilket kriterium i Excellencemodellen, målet relaterer sig til, og i kolonnen yderst til højre på hvilken side i resultatkontrakten, målet er omtalt.

(? betyder, at målet er opfyldt, (?) delvist opfyldt og – at målet ikke er opfyldt.

Mål	Bemærkning	Opfyldt	Kriterie i Excellence modellen	Omtalt side
Primære mål - styrelsens resultater				
<i>Mål 1: at mindst 95 pct. af alle henvendelser vedrørende ministerbetjeningen besvares senest til tiden, og at mindst 90 pct. af besvarelsenerne vedrørende ministerbetjeningen har en sådan kvalitet, at de er direkte anvendelige.</i>	For 2001 var målopfyldelsen: Rettidig: 100 pct. Direkte anvendelig: 98,0 pct.	?	Kunde Resultater	-
<i>Mål 2: at styrelsens totale produktivitet (totalproduktivitet) for driftsopgaver inkl. overhead i 2001 stiger med mindst 2 pct. i forhold til 2000.</i>	Totalproduktiviteten i 2001 steg med 10,2 pct. i forhold til 2000.	?	Resultat	
<i>Mål 3: at mindst 60 pct. af kunderne er tilfredse med styrelsens behandling af fusionssagerne ved kundetilfredshedsundersøgelsen i 2001 målt som gennemsnit af branchekendskab, økonomisk kompetence, juridisk kompetence, information før afgørelsen og begrundelsens tilstrækkelighed.</i>	Koncernbrugerundersøgelsen er gennemført med andre metoder end KS tidligere undersøgelser. Målet kan derfor ikke opgøres.	Målet Bortfaldet	Kunde Resultater	-
<i>Mål 4: at styrelsen og rådet i 2001 højst får omstødt 2,5 pct. af alle rådssager og større styrelsessager.</i>	Der blev omstødt 4,4 pct. af alle rådssager og større styrelsessager.	-	Resultat	-
Primære mål - strategi og udvikling				
<i>Mål 5: Styrelsen skal i forbindelse med arbejdet med lovforslag om ændring af licitationslovgivningen betjene ministeren/departementet tilfredsstillende under lovforberedelsen og under lovbehandlingen. Vurderet på en kvalitetsskala fra 1 til 4 skal styrelsens arbejde vurderes til mindst 3. Evalueringen af målopfyldelsen sker i samarbejde med departementet.</i>	Styrelsen og departementet vurderer begge, at arbejdet er forløbet tilfredsstillende.	?	Politik og strategi	

Mål	Bemærkning	Opfyldt	Kriterie i Excellence modellen	Omtalt side
<i>Mål 6: at de mål, der er fastsat for konkurrenceredegørelsens indhold, formidlingskvalitet og presdækning af departementet og styrelsen vurderes opfyldt i tilfredsstillende grad.</i>	Styrelsen og departementet vurderer begge, at alle 4 mål er opfyldt.	?	Politik og strategi	
<i>Mål 7: at målene i koncernprojektkontrakten for velfungerende markeder er opfyldt</i>	Styrelsen og departementet vurderer begge, at målene er opfyldt.	?	Politik og strategi	
<i>Mål 8: at der inden udgangen af 2001 er indgået aftale om udveksling af fortrolige oplysninger i konkurrencesager med mindst et nordisk land.</i>	Der er indgået traktat med Norge og Island om udveksling af fortrolige oplysninger i konkurrencesager.	?	Politik og strategi	
<i>Mål 9: Der gennemføres i 2001 effektiviseringsvurderinger og benchmarkanalyser af omkostningseffektiviteten i distributions- og forsyningspligtselskaberne i den danske naturgassektor, og der er på grundlag heraf udmeldt juridisk bindende indtægtsrammer for selskaberne inden udgangen af året.</i>	Målet forudsatte, at Miljø- og energiministeren senest den 1. juni 2001 udsendte en bekendtgørelse om indtægtsrammer. Dette er ikke sket, og målet er derfor bortfaldet.	Målet bortfaldet	Politik og strategi	
Primære mål – Videnstyring				
<i>Mål 10: Der vil i 2001 blive påbegyndt en procesbenchmarking med en anden nordisk konkurrencemyndighed. Der skal foreligge en projektplan med tidsplan, og det egentlige arbejde skal være påbegyndt. Formålet med benchmarkingen vil være at afdække potentialer for bedre drift og udvikling gennem en benchmarking af kerneprocesserne på konkurrenceområdet.</i>	Den svenske konkurrencemyndighed, Konkurrensverket, har sagt ja til at gennemføre en benchmark. Der er udarbejdet en projektplan, som der arbejdes efter. Der vil medio 2002 blive udarbejdet en implementeringsplan for forbedrede processer	?	Proces	
<i>Mål 11: at der inden udgangen af 2001 er gennemført et kompetenceudviklingsprojekt, der resulterer i en kortlægning af de nuværende medarbejderes kompetencer og af udviklingen i styrelsens behov for kompetencer for en 3-4 årig periode. Der skal endvidere foreligge en handlingsplan, der er drøftet i SU, for udfyldelse af kompetencebehovet på 3-4 års sigt.</i>	Kortlægningen blev gennemført og SU godkendte i december 2001 en handlingsplan	?	Lederskab medarbejdere	

Mål	Bemærkning	Opfyldt	Kriterie i Excellence modellen	Omtalt side
Øvrige mål – styrelsens resultater				
Mål 12: For konkurrencesager, der behandles i Konkurrencerådet, må den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2001 højst være 14,5 måneder, og 65 pct. af sagerne skal være afsluttet inden for 18,0 måneder. Konkurrencesager, der behandles som styrelsessager, må i 2001 højst have en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 4,8 måneder, og 75 pct. af sagerne skal være afsluttet inden for 12,0 måneder	Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 6,3 mdr. 91 pct. af sagerne er afsluttet indenfor 18 mdr. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for styrelsessager er 5,4 mdr. Målet er kun delvist opfyldt, (jf. Scorebog, RK2001) 85 pct. af styrelsessagerne er afsluttet indenfor 12 mdr.	? ? (?) ?	Resultater	
Mål 13: For udbudsklagesager må den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2001 højst være 3,0 måneder, og 85 pct. af sagerne skal være afsluttet inden for 5 måneder. Vejledende sager vedr. udbud må i 2001 højst have en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1,5 måned, og 80 pct. af sagerne skal være afsluttet inden for 2 måneder.	Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 2,1 mdr. 85 pct. af udbudsklagesagerne er behandlet indenfor 5 mdr. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er 1,5 mdr. 74 pct. af de vejledende udbudssager er afsluttet inden for 2 mdr. Målet er kun delvist opfyldt. (jf. Scorebog, RK2001).	? ? (?)	Resultater	
Mål 14: at kundetilfredsheden med styrelsens juridiske kompetence i 2001 fastholdes på mindst 73 pct.	Koncernbrugerundersøgelsen er gennemført med andre metoder end KS tidligere undersøgelser. Målet kan derfor ikke opgøres.	Målet bortfaldet	Kunde-resultater	
Mål 15: at kundetilfredsheden med styrelsens økonomiske kompetence i 2001 fastholdes på mindst 73 pct.	Koncernbrugerundersøgelsen er gennemført med andre metoder end KS tidligere undersøgelser. Målet kan derfor ikke opgøres.	Målet bortfaldet	Kunde-resultater	
Mål 16: at behandlingen af samtlige aftaler fra sagspuklen vedr. ikrafttræden af den nye konkurrencelov ved udgangen af 2001 er afsluttet.	Alle pukkelsager var afsluttet inden udgangen af 2001.	?	Resultater	

Mål	Bemærkning	Opfyldt	Kriterie i Excellence modellen	Omtalt side
Mål 17: at enhedsomkostningerne på overgangssagerne efter den nye konkurrencelov i 2001 er 3 pct. lavere end i 2000, på energisager, vejledende udbudssager, konkurrence klagesager og anmeldelsessager er 2 pct. lavere i 2001 end i 2000 og ankesagerne i 2001 højest er 20 pct. højere end i 2000.	Stigningen i enhedsomkostninger var: ? anmeldelser 23 pct. ? energisager -39 pct. ? vejled. udbud 7 pct. ? konkurrence, klage -12 pct. ? ankesager 243 pct.	-	Resultater	
Øvrige mål – strategi og udvikling				
Mål 18: at styrelsen inden udgangen af 2001 har afsluttet et pilotprojekt, der gennem kontakt med mindst 50 nystartede firmaer kortlægger, om de er forsøgt præsenteret til en bestemt prispolitik, forskellige former for markedsdeling eller anden konkurrencelovsstridig markedsadfærd.	Pilotprojektet er gennemført. 50 virksomheder blev kontaktet. Det blev konkluderet, at metoden ikke er anvendelig.	?	Politik og strategi	
Øvrige mål – strategi og udvikling				
Mål 19: Styrelsens andel af medarbejdere, der hører under Finansministeriets målgruppedefinitioner for det rummelige arbejdsmarked m.h.t. personer med nedsat arbejdsevne og/eller lang ledighed skal i løbet af 2001 være på mindst 1,5 pct.	Styrelsen havde i 2001 3 medarbejdere, der hører under det rummelige arbejdsmarked – svarende til 2 pct. af styrelsens samlede medarbejderstab. Styrelsen havde desuden 1 person i arbejdsprøvnings i en kort periode.	?	Samfundsresultater	
Mål 20: Styrelsen skal i den årlige ledervurderings 5 udvalgte spørgsmål opnå en gennemsnitlig score på 3,00 (på en skala fra 1-4), hvilket er en forbedring på 0,06 point i forhold til 2000.	Den gennemsnitlige score faldt med 0,08 point fra 2,94 til 2,86.	-	Lederskab, Medarbejdere	
Mål 21: at registreringsgrundlaget implementeres i henhold til de angivne tidsfrister, som beskrevet i den af departementet godkendte gap-fit analyse.	Arbejdet med implementeringen af registreringsgrundlaget er gennemført i overensstemmelse med gap-fit analysen. Herunder journalplanskift og overensstemmende ydelsesplan i økonomisystemet.	?	Ressourcer	

Bilag 3 Antal afsluttede sager 1998 – 2002

Antal afsluttede sager	1998	1999	2000	2001	2002
					Forventet
Sager styrelsen i alt	804	1.322	2.012	1.840	1.744
Betalingskortsager	--	2	31	14	15
Energisager	284	459	642	683	770
Energisager el-området	183	314	484	518	600
Energisager gas og varme	101	145	158	162	170
Udbud og statsstøtte sager	136	206	182	131	113
Firmaer med udbudsproblemer i udlandet	9	10	9	8	8
Klagesager offentlige udbud	36	28	33	22	25
Vejledende udtalelser offentlige udbud	72	131	105	77	50
Vejledende udtalelser statsstøtte	19	37	35	24	30
Konkurrencesager	367	628	1.144	1.012	846
Klagesager	113	176	288	277	300
Egen drift sager (kartelsager)	25	63	310	184	50
Anmeldelse af offentlige reguleringer og beslutninger	10	0	1	1	1
Anmeldelser pukkelsager	79	251	340	274	0
Anmeldelser ikke pukkelsager	3	10	45	88	100
Fusionskontrol	0	0	4	17	15
Ankesager	10	23	26	23	25
Konkrete forbudssager, strafferetlige bøder, KL § 23	0	0	1	8	215
Internationale sager	90	75	82	100	100
Begæring om aktindsigt	37	30	47	40	40

Note: I statistikken er kun medtaget egentlige afgørelsessager med en borger eller virksomhed som part. På energiområdet afviger antal afsluttede sager derfor fra Energitilsynets beretning, hvor der anvendes et mere bredt sagsbegreb.

Sager for Konkurrenceråd og Energitilsyn:

Konkurrenceråd og Energitilsyn	1998	1999	2000	2001	2002
Antal afgørelser og orienteringssager					Forventet
Konkurrencesager:					
Sager behandlet af Konkurrencerådet	62	58	71	22	40
Orienteringssager for Konkurrencerådet	75	117	215	233	200
Energisager					
Sager behandlet af Energitilsynet *)	93	50	84	27	50
Orienteringssager for Energitilsynet	--	--	10	22	30

*) Før 2000: Elprisudvalget og Gas- og Varmepreisudvalget.

Bilag 4 Personaleoplysninger

4.1 Indledning

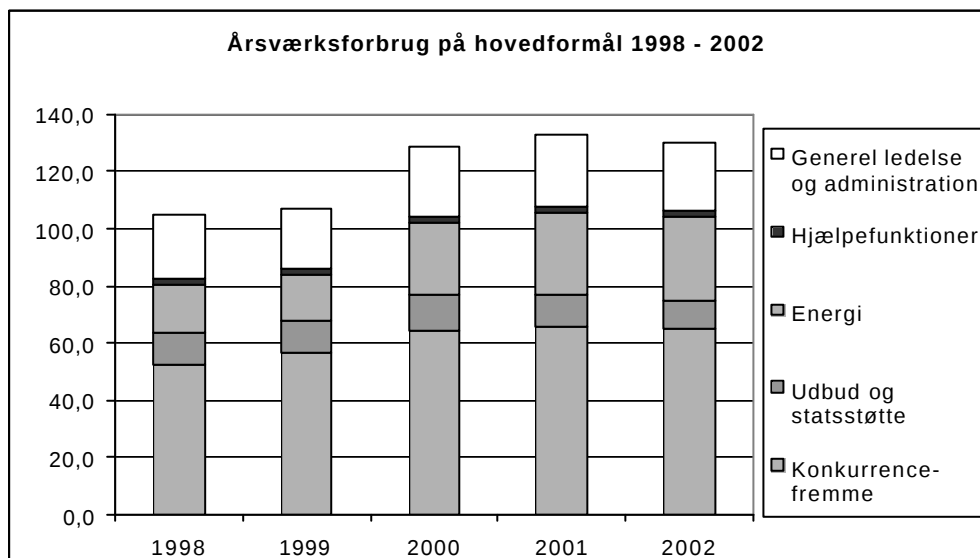
Konkurrencestyrelsen har i Virksomhedsregnskab for 2001 valgt kun at medtage personaleoplysninger svarende til Økonomistyrelsens og Rigsrevisionens minimumskrav. Konkurrencestyrelsen udarbejder et videnregnskab, hvor styrelsens humankapital og strukturkapital beskrives og analyseres.

4.2 Antal årsværk

Årsværksforbrug på hovedformål *)	1998	1999	2000	2001	2002
Konkurrencefremme	52,6	56,6	64,3	65,9	65,0
Udbud og statsstøtte	10,8	11,0	12,4	10,8	10,0
Energi	17,3	16,5	25,3	29,0	29,0
Hjælpefunktioner	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Generel ledelse og administration	21,9	21,0	24,5	25,1	24,0
I alt	104,5	107,0	128,4	132,7	129,9

*) Eksklusiv barsel og elever.

Styrelsen har i løbet af 2001 afsluttet en udvidelse af medarbejderstaben, der udfylder de tildelte lønressourcer til styrelsens arbejde med den nye konkurrencelov, ulovlige karteller og de nye energilove.

Styrelsens personaleforbrug var i 2001 i alt 132,7. De kommende år vil der ske en nedgang i personaleforbruget i takt med de faldende finanslovsbevillinger.

4.3 Sygefravær

I den nedenstående tabel er angivet Økonomistyrelsens opgørelse af sygestatistikken for henholdsvis Konkurrencestyrelsen og staten som helhed.

Økonomistyrelsen opgør sygefravær eksklusiv langvarigt sygefravær af over en måneds varighed. Styrelsens sygefravær opgjort på denne måde ligger i 2001 på 6,4 dage i gennemsnit. Styrelsens sygefravær uden fradrag var i 2001 på 6,9 dage, hvor gennemsnittet for staten var 7,6 dage.

Styrelsens sygefravær må på denne baggrund anses for tilfredsstillende.

Økonomistyrelsens sygestatistikker	1998	1999	2000	2001
Antal dage - eksklusiv langtidsfravær (over 1 måned)	----- antal dage -----			
Konkurrencestyrelsen	4,4	6,1	4,9	6,4
Staten i alt	3,9	4,9	4,9	5,0

4.4 Det rummelige arbejdsmarked

Styrelsen har i hele 2001 haft en medarbejder i skånejob og en medarbejder i offentlig jobtræning. Herudover har styrelsen i en periode haft en person i arbejdsprøvning. Der arbejdes på oprettelse af yderligere 1-2 stillinger omfattet af det rummelige arbejdsmarked.

4.5 Personaleomsætning

Styrelsen har i en årrække haft en gennemsnitlig personaleomsætning på omkring 10 pct. med en stigning i 2000 til 14 pct. Stigningen i 2000 og 2001 skyldes primært, at en række unge medarbejdere, ansat i 1997 og 1998 er gået videre til deres næste turnusjob uden for styrelsen. Med den store tilgang af nye (yngre) medarbejdere i 2000 vil denne stigning i personaleomsætningen antagelig holde sig i 2002.

Personaleomsætning	1997	1998	1999	2000	2001
Antal årsværk ¹⁾	96	105	107	130	139
Antal nyansatte	13	13	19	42	18
Antal fratrådte	10	8	11	18	15
Personaleomsætning: ²⁾	10 pct.	8 pct.	10 pct.	14 pct.	11 pct.

Noter:

1) Excl elever, incl. barsel

2) Personaleomsætningen - fratrådte i pct. af årsværksforbrug.

4.6 Over- og merarbejde

Over- og merarbejdet udgør i 2001 i alt 2,0 pct. af lønsummen, hvilket er et fald på 0,7 pct. fra 2000.

Over- og merarbejde	1998	1999	2000	2001
	----- 1.000 kr. -----			
Merarbejde ^{*)}	333	806	980	701
Overarbejde	18	150	229	296
I alt excl. konverterings/merarbejdsaftaler	351	956	1.209	997
Andel af lønsummen (pct.)	0,9 pct.	2,2 pct.	2,3 pct.	1,8 pct.
Konverterings/merarbejdsaftaler	481	219	239	109
Andel af lønsummen (pct.)	1,2 pct.	0,5 pct.	0,4 pct.	0,2 pct.
I alt incl. konverterings/merarbejdsaftaler	832	1.175	1.448	1.106
Andel af lønsummen (pct.)	2,1 pct.	2,7 pct.	2,7 pct.	2,0 pct.

*) Merarbejde er eksklusiv resultatløn til chefer. I Virksomhedsregnskabet for 1999 var resultatløn til chefer medtaget i tallene for 1999.

Medvirkende til stigningen i over- og merarbejdet fra 1998 til 2000 har været et højt aktivitetsniveau bl.a. på grund af den nye energilovgivning, afvikling af sagspakken af overgangssager i forbindelse med den nye konkurrencelov, sager vedrørende ulovlige priskarteller på el-området og ændring af konkurrenceloven mht. fusionskontrol mv. Konverterings- og merarbejdsaftaler er planlagt afviklet i løbet af 2002.

Bilag 5 Produktivitet og sagsbehandlingstider

5.1 Produktivitet

Styrelsen indførte i 1997 et system til opgørelse af de enkelte enheders og styrelsens produktivitet, hvor 1996 var udgangspunkt for beregningerne. Produktivitetsniveauet har udviklet sig som angivet i følgende tabel.

Produktivitets-niveau *) 1996 – 2000	1997	1998	1999	2000	2001	Mål RK2000
Stigning i forhold til året før	13,5 pct.	6,9 pct.	3,4 pct.	2,9 pct.	6,3 pct.	2,0 pct.

*) Systemet er blevet revideret hvert år i perioden 1998 - 2001. Ved hver ændring af systemet (fx ved inddragelse af nye mål for produktionen eller ved korrektion af vægtene for de enkelte sagstyper) opgøres produktiviteten et år tilbage i tiden, således at udviklingen af produktiviteten over flere år i princippet kan beregnes som et kædeindex. Styrelsen vil med virkning fra 2002 beregne totalproduktiviteten efter en metode, der er fælles for alle styrelser i Erhvervsministeriet.

Ved ændringen af konkurrenceloven i 2000 blev gennemført en række bestemmelser, der skal øge retssikkerheden for virksomhederne i forbindelse med sagernes behandling og som vil betyde forøget ressourceanvendelse på en række sager. I takt med udviklingen af sagspuklen af anmeldelsessager er der i 2001 sket en ændring af sagsammensætningen fra behandling af anmeldelsessager til behandling af klagesager og egen drift sager. Disse sagstyper indebærer, at styrelsen i højere grad selv skal opspøge og identificere problemer, der ofte vil berøre en stor del af en branche. Det forventes derfor, at sagerne bliver større og mere komplicerede. Styrelsen har i de perioden 1997 - 2001 desuden opnået store stigninger i produktiviteten. Målet for de kommende år er derfor kun en årlig produktivitetsstigning på 2 pct.

5.2 Sagsbehandlingstider

Fra og med 1999 har styrelsen haft mål for sagsbehandlingstiden på en række sagsområder, hvor styrelsen træffer afgørelser eller yder vejledning til eksterne kunder. På grund af de nye energilove, der er trådt i kraft i løbet af 2000 med en række nye sagstyper, er der ikke fastsat mål for sagsbehandlingstider på energiområdet i 2000 og 2001. Mål på energiområdet er fastsat fra 2002. Hertil kommer, at de anmeldte "gamle" aftaler efter den nye konkurrencelov (sagspuklen pr 1/7-98) ikke indgår i opgørelsen af sagsbehandlingstider for 1999, 2000 og 2001, idet pukkelsagerne omfattet af en særlig planlægning (se afsnit 2.3).

En stor del af styrelsens sager er komplekse og sagsbehandlingstiden måles derfor på to forskellige måder. For det første er der fastsat mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for forskellige sagstyper. For det andet er der fastsat mål for, hvor stor en andel af sagerne i en sagstype, der skal være behandlet inden for en tilstræbt "maksimal" sagsbehandlingstid. Dette måles som, hvor mange procent af sagerne, der ekspederes inden for 18 måneder for rådssager og 12 måneder for styrelsessager.

I alle tilfælde opgøres sagsbehandlingstider som bruttosagsbehandlingstid, dvs. den samlede tid (antal kalenderdage) fra første henvendelse til en afgørelse er meddelt sagsparterne. Herved medregnes også den tid, hvor parterne selv er ansvarlige for forsinkelse, eller hvor der ventes på udtalelse fra tredjemand. Af denne grund vil det aldrig være muligt at behandle 100 pct. af sagerne inden for 12 hhv. 18 måneder. De angivne mål er dog betydelig kortere end sagsbehandlingstider i en del andre lande og i EU.

5.3 Sagsbehandlingstid for konkurrencesager

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid Konkurrencesager		1997	1998 ^{*)}	1999 ^{*)}	2000	2001	2002 Mål
		----- antal måneder -----					
Rådssager	Mål	--	-- ^{*)}	15,6	15,6	14,5	18,0
	Resultat	15,6	-- ^{*)}	10,1	11,9	6,3	--
Styrelses-Sager	Mål	--	-- ^{*)}	5,0	5,0	4,8	16,0
	Resultat	5,0	-- ^{*)}	3,0	3,3	5,4	--

^{*)} De gennemsnitlige sagsbehandlingstider i 1998 er ikke målt. De vil give urealistisk korte sagsbehandlingstider, da alle sager fra før 1/1-1998 bortfaldt med den gamle konkurrencelov. Alle sager efter den nye konkurrencelov er således startet efter 1/1-1998. Det betyder, at sagerne i 1998 alle var korte sager. Noget tilsvarende gælder i mindre grad for de målte sagsbehandlingstider i 1999.

Langvarige Konkurrencesager			1997	1998 ^{*)}	1999 ^{*)}	2000	2001
			----- andel af sager -----				
Rådssager	Andel af sager af sluttet inden for 18 mdr.	Mål	--	-- ^{*)}	61 pct.	61 pct.	65 pct.
		Resultat	61 pct.	-- ^{*)}	88 pct.	90 pct.	91 pct.
Styrelses-sager	Andel af sager af sluttet inden for 12 mdr.	Mål	--	-- ^{*)}	73 pct.	73 pct.	75 pct.
		Resultat	73 pct.	-- ^{*)}	96 pct.	96 pct.	85 pct.

^{*)} Se note til tabellen med gennemsnitlige sagsbehandlingstider. Målet for de langvarige konkurrencesager videreføres ikke i styrelsens resultatkontrakt for 2002 - 2005.

Pukkelsagerne indgår ikke i beregningen af sagsbehandlingstiderne på konkurrenceområdet i perioden 1998 - 2001, idet disse er afviklet efter en særlig planlægning.

Den i 2000 gennemførte ændring af konkurrenceloven med større vægt på retssikkerhed og udvidet kontradiktion samt den forventede ændring af sagssammensætningen ventes at betyde en stigning i sagsbehandlingstiden.

Sagsbehandlingstiderne på konkurrencerådssager (målet) er sat op i 2002, selv om de opnåede sagsbehandlingstider på i 2001 er betydeligt kortere. Dette skyldes, at arbejdet med en række sager i 2000 og 2001 er blevet nedprioriteret, idet ressourcerne er blevet brugt på færdiggørelse af pukkelsagerne. Når de udsatte sager færdiggøres i 2002 vil de udløse en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Af samme grund er målet for sagsbehandlingstiderne på styrelsessager sat op til 16 mdr. og på rådssager sat op til 18 mdr.

5.4 Sagsbehandlingstid for udbudssager

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid Udbudssager og EU-sager		1997	1998	1999	2000	2001	2002 Mål
		----- antal måneder -----					
Klagesager	Mål	--	--	2,4	2,4	3,0	4,0
	Resultat	2,4	--	2,4	2,6	2,1	--
Vejledende sager	Mål	--	--	1,1	1,1	1,5	3,0
	Resultat	1,1	--	1,1	1,6	1,5	--

De gennemsnitlige sagsbehandlingstider på udbudsområdet er steget lidt. De lettere udbudssager, der ikke indgår i statistikken, afklares i stigende omfang telefonisk, idet myndighederne er blevet opmærksomme på at afklare tvivlstilfælde før udbud gennemføres. De skriftlige vejledende udbudssager, hvor der er sket et fald i antallet

fra 1999 til 2001, og klagesagerne er som følge heraf blevet mere komplicerede. Der er endvidere sket en stigning i antallet af de relativt tunge statsstøttesager, og med den seneste konkurrencelovsændring i 2000 blev indført en ny type sager om konkurrencebegrænsende erhvervsstøtte, uden at der blev tilført styrelsen yderligere resourcer.

Langvarige Udbudssager			1999	2000	2001
			----- andel af sager -----		
Klagesager	Andel af sager af sluttet inden for 5 mdr.	Mål	--	85 pct.	85 pct.
		Resultat	85 pct.	88 pct.	85 pct.
Vejledende sager	Andel af sager af sluttet inden for 2 mdr.	Mål	--	85 pct.	80 pct.
		Resultat	85 pct.	75 pct.	74 pct.

Note: Målet for de langvarige udbudssager videreføres ikke i styrelsens resultatkontrakt for 2002 - 2005

Som det ses af tabellen blev målet for de langvarige klagesager nået medens resultatet for de langvarige vejledende sager ligger lidt under målet i både 2000 og 2001. Der henvises til ovenstående bemærkning vedr. de gennemsnitlige sagsbehandlingstider for udbudssager.

Bilag 6 Miljødatablad

Konkurrencestyrelsen har i 1996 udarbejdet interne retningslinier for gennemførelse af en miljø- og energibevidst indkøbspolitik og i tilknytning hertil udarbejdet en handlingsplan.

Indsatsområderne for 1999 – 2001 fastsattes i efteråret 1999 til at være kontormaskiner og kontormøbler. På kontormaskinområdet betyder det, at der skal inddrages miljøhensyn ved alle indkøb. Endvidere skal vedligeholdelse ske med henblik, på lang levetid og høj brugervenlighed. Ved anskaffelse af møbler er det målsætningen, at arbejdspladserne skal være fysisk velfungerende, og at møblerne skal vedligeholdes længst muligt. Endvidere er det besluttet, at ved indkøb af møbler skal miljøhensyn og medarbejdernes arbejdsvilkår prioriteres lige højt. Endelig skal der lægges vægt på, om træbaserede varer kommer fra bæredygtige skovbrug.

På belysningsområdet er stort set efterlevet henstillinger i den udarbejdede energiplan (se nedenfor) for Nørregade 49. Dog fornyes loftsbelysningen i kantinen først i forbindelse med en fornyelse af loftsbeklædningen. Generelt er der en voksende opmærksomhed med henblik på en energirigtig adfærd og herunder at benytte lavenergiinstallationer.

Der er for lejemålet Nørregade 49 udarbejdet energimærke og energiplan. jf. bekendtgørelse nr. 1169 af 16. december 1998 om energimærkning i bygninger.

Generelt lægger styrelsen ved indkøb vægt på, at der anskaffes miljørigtigt materiel, dvs. at der ikke er udslip af skadelige luftarter, at maskiners elforbrug ikke er unødigt stort, at maskiner automatisk går i hvilestilling, samt at der ved fremstillingen er anvendt materialer, der kan genanvendes. Styrelsen har i de senere år benyttet genbrugstonerpatroner. Desuden indkøbes kuverter af genbrugspapir.

Personaletilgangen til især energiområdet betød, at Konkurrencestyrelsen 1. februar 2000 måtte tage yderligere et lejemål i brug, Frederiksborggade 15, 2 sal, hvor styrelsen råder over 276 m². For dette lejemål foretages årsopgørelser af varmekonsum og af elforbrug pr. 1. april.

Elforbruget

Elforbrug	1997	1998	1999	2000	2001
Kwh.	138.285	145.145	166.100	188.052	191.072
Kwh/årsværk	1.445	1.389	1.552	1.465	1.415

Det er konstateret, at stigningen i elforbruget ligesom i 2000 især koncentrerer sig om den fortsatte vækst i anvendelsen af IT. Endvidere har antallet af medarbejdere været voksende igennem 2000. I forbindelse med en renovering af lejemålene i 1990-91 gennemførtes anvendelse af lavenergipærer i så stort omfang, som det var rimeligt, når der skulle tages hensyn til brugerne. Af Konkurrencestyrelsens knap 900 lyskilder er over 75 pct. monteret enten med lavenergipærer eller med lysstofrør.

Ved energimærkningen i 1999 blev Konkurrencestyrelsens elektricitetsforbrug placeret i gruppe G i en skala fra A til M, hvor A er bedst.

Fjernvarme

Konkurrencestyrelsens 2 lejemål opvarmes ved hjælp af fjernvarme leveret som damp fra Københavns Belysningsvæsen.

Fjernvarme	1997	1998	1999	2000	2001
	952 m ³	940 m ³	Ca. 888 m ³	890 m ³	*)

*) Opgørelsen af fjernvarmeforbruget for 2001 foreligger endnu ikke.

Ved energimærkningen i 1999 blev varmeforbruget placeret i gruppe H i en skala fra A til M, hvor A er bedst. På dette grundlag har ejeren gennemgået de fremsatte besparelsesforslag med henblik på at formindske varmeforbruget.

Vand

I Konkurrencestyrelsens lejemål er der ikke måling af de enkelte lejerers vandforbrug. Vandforbruget fordeles efter antal hanesteder. I lejemålene med ca. 1.200 m² og med ca. 300 m² gør øvrige lejemål det umuligt at beregne vandforbruget ud fra ejendommens samlede forbrug.

Vandforbrug	1997	1998	1999	2000	2001
Lejemål, 3.800 m² styrelsens andel af forbruget	521 m ³	643 m ³	620 m ³	701 m ³	*)
Lejemål, 1.200 m², skønnet forbrug	240 m ³	240 m ³	240 m ³	240 m ³	240 m ³
Lejemål, 300 m², skønnet forbrug,				55 m ³	60 m ³
I alt	768 m ³	843 m ³	860 m ³	996 m ³	

*) Opgørelsen af vandforbruget for dette lejemål foreligger endnu ikke.

Transport

Styrelsen har anskaffet to cykler, som anvendes af medarbejderne ved møder i Københavns centrum i stedet for transport med taxa eller bus.

Bilag 7 Konkurrencerådets og Energitilsynets medlemmer 2001

Konkurrencerådet:

? Professor, dr. oec. Svend Hylleberg (formand)	
? Professor, cand.jur. Peter Møgelvang-Hansen (næstformand)	
? Professor Niels Blomgren-Hansen (sagkyndigt medlem)	
? Professor Birgit Grodal (sagkyndigt medlem)	
? Advokat Suzanne Helsteen (sagkyndigt medlem)	
? Lektor, Ph.D. Ulla B. Neergaard (sagkyndigt medlem)	
? Direktør Jens Kampmann (sagkyndigt medlem)	
? Lektor Bodil Olai Hansen (sagkyndigt medlem)	Udtrådt den 30. november 2001
? Professor Christian Schultz (sagkyndigt medlem)	Indtrådt den 1. december 2001
? Adm. direktør Henning Hummelose (sagkyndigt medlem med særlig indsigt i statslig erhvervsvirksomhed)	Udtrådt den 31. august 2001
? Adm. direktør Anne-Grethe Foss (sagkyndigt medlem)	Indtrådt den 1. september 2001
? Direktør Kim Graugaard (Dansk Industri)	
? Direktør Mogens Hansen (Danske Entreprenører)	
? Cand.polit. Frithiof Hagen (Arbejderbevægelsens Erhvervsråd)	
? Direktør Steen Leth Jeppesen (Forsikring & Pension)	Udtrådt den 31. august 2001
? Direktør Torben Gjede (Realkreditrådet)	Indtrådt den 1. september 2001
? Sekretariatschef Leif Erland Nielsen (Landbrugsrådet, Axelborg)	
? Direktør Lars Krobæk (Det Danske Handelskammer)	Udtrådt den 31. august 2001
? Juridisk konsulent Helene Regnell (Det danske Handelskammer)	Indtrådt den 1. september 2001
? Kontorchef Peter Vesterdorf (Håndværksrådet)	
? Kontorchef Vibeke Vinten (Kommunernes Landsforening)	Udtrådt den 31. august 2001
? Fuldmægtig Britt Vonger (Kommunernes Landsforening)	Indtrådt den 1. september 2001
? Direktør Ove Nissen (Amtsrådsforeningen)	
? Afdelingschef Villy Dyhr (Forbrugerrådet)	Udtrådt den 31. august 2001
? Cand. polit. Grit Munk (Forbrugerrådet)	Indtrådt den 1. september 2001

Energitilsynet:

? Administrerende direktør, cand.scient. pol. Hans Henrik Høgsbro Østergaard (formand)	
? Professor, cand.jur. Peter Møgelvang-Hansen (næstformand)	Udtrådt den 31. juli 2001
? Professor Niels I. Meyer (Danmarks Tekniske Universitet)	
? Teknisk direktør Mette Lis Andersen (Hillerød Kommune)	
? Advokat Birgitte Refn Wenzel (Advokatfirmaet Mazanti-Andersen, Korsø Jensen & Partnere)	
? Preben Schou (tidligere direktør for NESA og Sjællandske Kraftværker)	
? Souschef Anders Larsen (Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut)	